

lag
L
L

mert ez
kiadós!
nagyváradi
szigorua
erint.

ENZ Cio
1-18.

alom

I II ..	924
.....	175
gerade	175
Hab'lein	220
Judentum	100
die jüd.	45
.....	200
.....	175
.....	150
.....	32
.....	35
I-II ..	290
buch) ..	80
.....	280
.....	345
.....	100
na	90
rdigkeiten	295
ur	62
.....	40
pfenstreich	230
(Leinen)	320
geber	35
denpolit k	145
.....	205
(Geb)	145
.....	145
III (Lein.)	1700
(Geb).....	240
.....	60
.....	62
esche Lind	150
d. Palestina	32
.....	195
.....	130
Jahrtaus.	150
e Gott ..	175
en	32
ous	260
mele (geb.)	320
.....	400
.....	260
.....	320
b.)	320
nen).....	375
n.....	375
.....	80
des Jisrael	220
eb.)	175

mi árak!

csak 260 lej

fino-
k .. 350 lej

FRIED

ruházá-
rdinand 10 sz.

Szerkesztőség kiadó-
nyomat és nyomda

3181

DI. Ramasetter Róbert
I. Disz.ér 2. II. 8.

Budapest

KELET

POLITIKAI NAPILAP

1926 március 1 Hétfő

Cluj-Kolozsvár * IX. évfolyam * 45 szám

5686. Adár 15

ELOFIZETESI ARAK
Romániában

Egész évre — — 1050
Félévre — — — 550
Negyedévre — — 290
Egy hónapra — — 100
Az előfizetési ára „Föld”
című folyóirattal együtt
hav-ként 10 lejjel drágább

Csehszlovákiában
Egy hónapra — ck 40—
Évszám ára — ck 2—

Eszter

Irta Szabó Imre

Messze multak ködfátyolából keleti pazar-
ságban, ründöklőn lép elének a fejedelemszony,
zsidók asszonya: Eszter. Ebredő tavasz bold-
dog lehelle suhan át a lelkeken, ahogy sejt-
telmes bánatos recitálással olvasák az áhítatos
közéig előt Mordecháj és Eszter hőmpölygő-
pattogó krónikáját és akik számot vetnek min-
den cselekedetükkel és életnyilvánításukkal, jog-
gal kérdezik: a zsidók szenvedésekkel és meg-
meneküléssel dusan telített történetéről, miért
ebben Eszter megillájának esete plántálódott
át a hagyomány jámbor örömeivel a nép iva-
désaira, századról századra?

Mindenki megéri: Eszter több hatalmi
magasságra lendült történelmi egyéniségénél,
Eszter szimbolumnál is több, örökkön élő lelke
vagy, amely lélek a zsidó nép női eszménye
volt idők messze kódében, mielőtt e népet or-
szágából a széjjelszóródottságba hurcolták volna
és asszonyi ideál marad idők és korok vég-
telenjéig.

Voltak más típusú nők. Ahogy az élet,
ugy a történelem is kitermeli magából a ki-
rívó, a minden vonatkozásában éles különbsé-
geket és jól ismerjük Heródes korából a másik
női típust. Ismerjük a gyönyörű Marianne jel-
lemét, a Hasmoneuok e tragikus véget ért
asszonyát, aki fölemelt fővel, a tisztaság büszke
tudatával százszor megszépülve ment a vesztő-
helyre, nem törődve az anyai szitkokkal, utolsó
utjának e borzalmas kísérőjével. Ismerjük a
politikából, ismerjük a hiúságból förtelmes
létkü asszonyokat, ismerjük Marianne anyját,
Alexandrá, akinek álnoksága anyai érzésein
győzedelmeskedni tudott és leköpte — egy
gonosz ítélet alapján bárd alá vitt — méhéből
szajdzott magzatát. Ismerjük Salomé, a hatal-
mára, az önző, a mohó testiségére féltékeny
Heródes hugát, tudjuk, hogyan tudta befolyá-
solni felesége és gyermekei lemezárására ezt
az irtózatot embert, a bíról a ravasz és mély
meglátású Augustus császár mondotta a zsidók
szünetes tilalmára célozva: „Olyan ember
ez bizony, aki a disznót is többrebecsüli en-
maga gyermekénél.”

Am nem a gyűlölködők és gyűlöletesek,
nem a hiúságukból, a kegyetlenségük jussán
történelmet csináló nők emléke szántott a zsidó
nép tudatába, de az udvari ármányok miatt
vertanuságot szenvedettek sem. Eszter, a Ne-
bukadnezar miatt emigrációba üztek uno-
kájá, az egyszerű zsidó árvaleány, a szép és
ötös, a rokonát, a fajtáját szerető asszony,
akinek esztét bőlcsességre fűti a szív melege, ő
a zsidó nép asszonya, ő a zsidó nő örök ide-
álja. Ma és mindenkoron a jószág sugaraí öm-
lenek Eszter szeméből, aki tündöklőn szép volt,
de nem égett föl szépsége parázsában, mint a
trón körül szereplő más asszonyaink. O itt él
a nép lelkében, legendák aranyzótté palástját
adja rá a képzelet, míg amazok pazarságukban
és hatalmi tündöklésükben örökre kiégtek és
porladó könyvek lapjain hamvadnak. Vér a
vérünkéből, lélek a lelkünkéből Eszter. A mi
királynők ő és a nép fantáziája angyalokat
ad a kíséretébe.

Ingatag, befolyárolható uralkodónak tűn-
tetel fel a népi hagyomány Ahasveros.
דוא אהשוויש — בשביל אהוב (המ) דהא אה
Hámán miatt
Vastit, az asszonyt posztitatta el, Eszter ass-
zonya miatt kedvencét, Hámánt öleli meg.
Kedvére irányíthatta volna a zsidó királyasz-
zony Perzia és Média sorsát, de a nép faná-
ziája angyalokat szerez melléje. Egy kedves
talmudi mondából tudjuk, hogy amikor meg-

hitt lakomán a király megkérdezte: ki miféle
az, aki szívébe vette néped kipusztítását, Esz-
ter Ahasverosra akart mutatni, mert hiszen a
szatrapákhoz intézett zsidóirtó rendelkezések
az ő pecsétjével nyertek hitelességet, de an-
gyal állott mögötte és megbökte kezét és a kéz
Hámánra mutatott. Pusztulnia kellett Hámán-
nak. Hámánnak, az álnok és hiu államférfinak,
aki Mordecháj népet, az önértetést és gerincet
אין כרך ומשתחה nem bírt. Hámánnak kel-
lett eltűnnie, aki a zsidó népet akarta kiir-
tani, a népet, hogy vele magj vessen a saját
karakternek, ama lelki dőlcségségnek, amit
Jerusolájim tűzöttjéből Nabukadnezar, Babilonia
kegyetlen királya sem tudott kiűzni.

Felsőbb, láthatatlan erők ösztönös parancsa
irányítja a jókat. Ösztönös, láthatatlan parancs-
nak enged a zsidó asszony, amikor férjét és
gyermekét gondolja „gyöngéd jóága — miként
az Irás mondja — jót mivel életének minden
napján.” A zsidó anya példája az odaadásnak,
a zsidó feleség ragyogó mintája a hűségnek és
amikor messze multak ködfátyolából ma is tün-
döklő életfrissességben lép elének Eszter feje-
delemasszony, akkor e káprázat nem dus diadém-
jaiból árad, hanem egyetlen kincsből: az örök
zsidó nőieségből. Anyáink és hugaink, asszo-
nyaink és leányaink egyenes és szemérmes
mosolyából, tartózkodó méltóságából Eszter be-

szél hozzánk, a zsidó nő, aki segít, istől,
öszönösen bölcs tanácsokat ad és minden ideg-
szálával közeli és távoli hozzátartozóin tapad és
boldogságukért dobban minden szívverése.

Ezt az örökkön élő zsidó nőtipust, ezt és
nem a páváskodót, nem a férjnek gyötrődést
okozót, nem a lelki fűsséget kacérkodással fe-
ledtetőt termeli ki magából a zsidó regeneráció.
Eszter lelke sarjadzik mindazon női alakulatok-
ban, amelyek Palesztina és a magunk lelki újjá-
építését tüzték ki célul. Nemes fejedelmi büsz-
keség párosul adakozó jószággal (ezt napról-napra
tapasztaljuk a beérkező jelentésekből) azokban
a nőkben, akik a zsidó népiesség kimélyítése
és a zsidó alapokra való gyűjtés érdekében
szervezkedtek. Eszter lelke virul soha nem fa-
kuló virágzással belőlük, ők mennek, ha me-
hetnek a galutból az országra és ha erre nincs
módjuk, ők tartanak fenn összeköttetést Erec
Jiszraélben munkálkodó testvéreikkel. Férad-
hatatlanok, ha zsidó ügyről van szó, mindegyik
külön a maga boldogságának tudja a zsidó
közösség sikereit, mindegyikük a jóért, a népi
jólét révén — דרש טוב לעמו — elérhető javakért
buzgólkodik.

Virágbontó tavasz előtt lobogó érzésünk száll
feljük. Purim napján מנהג משה-
ként küldjük nekik Eszter királyasszonyunk fenséges emléke-
zetében való üdvözetünket.

Olaszország szövetségre lép Jugoszláviával

(Belgrád, február 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Belgrádi politikai körökben már teg-
nap élénk kommentálás tárgya volt Nincsic's külügyminiszter külföldre való utazása. A kül-
ügyminiszter Bodrero belgrádi olasz követel utazott el Rómába, ahol Mussolinivel fog talál-
kozzni. A jugoszlav külügyminisztérium a késő esti órákban kommunikált adott ki a külügymi-
niszter elutazásáról. A szűkszavú kommuniké azt mondja, hogy a locarno'i szerződés után meg-
változott európai helyzet szükségessé tette az európai államok külügyminisztereinek a találko-
zóját. Végül a külügyminisztérium jelentése közli, hogy Nincsic's római és párisi útja után
Gentbe megy, ahol résztvesz a Népszövetség március 8 án tartandó ülésén.

Bucuresti-Bukarest, február 27. Olasz jelentések szerint Jugoszlávia és Olaszország között
tárgyalások vannak a két ország közötti szövetség létrehozására. A tárgyalások kedvező me-
redben folynak és már előrehaladott stádiumban vannak. A szövetség hasonlítani fog a kisan-
tantállamoknak egymásközötti szövetségéhez. Románia egyelőre rezerváltan viselkedik a szö-
vetséggel szemben.

Történelmi eseményeket jósolnak a jövő hétre politikai körökben

Legmagasabb helyről eliminálták a nemzeti párt és a parasztpárt
fusiójának akadályait. Az ellenzéki pártok fölényesen győztek
a regáti pótválasztásokon

(Cluj-Kolozsvár, február 27. Az Uj Kelet
tudósítójától.) Egy lapzártas után érkezett buka-
resti távirat alapján az Uj Kelet tegnap már
közölte, hogy a Regátban tegnap lezajlottak a
községi pótválasztások. Targu-Neamtz és Siret
városok kivételével az eredmények beérkeztek.
Ezek szerint 22 városból 12 helyen a liberális
párt és 10 helyen az ellenzék győzött. Különö-
sen heves küzdelem volt Ploestiben, ahol a
parasztpárt Stelian Popescu ellen vonult fel,
egy másik nemzeti párti listát támogatva. A
parasztpárt támogatása sikerrel járt, amennyi-
ben a ploestii szervezett munkásság teljesen
melléjük állott és így többségbe jutottak Ste-
lian Popescu listájával szemben.

Részletes eredmények a következők: A libe-
ralisok győztek Bacau, Roman, Giurgiu, Ostrov,
Valoia, Targu Oena, Buleci, Targuvisite, Silistra,
Balciu, Beilesti, Tulcea, Salina, Cosman és
Zstavna városokban. Az ellenzék győzött:
Ploesti, Ramnicul Serat, Caracal, Corabia, Pi-
ploesti, Cs-rnovitz, Adjud városokban. A többi
helyek jelentéktelen centrumok.

Ploestiben Stelian Popescu listája 1712 sza-
vazatot kapott, a parasztpárt által támogatott
Ramnicul-Munteanu-lista 1905 szavazatával

szemben. A liberálisok 1002 szavazatot kap-
tak. Politikai körökben óriási szenzációt kel-
tetett, hogy Stelian Popescu saját városában ki-
bukott. Az „Universul” mai száma a ploestii
eredményt kis hírből közli és megemlíti, hogy
ott a szocialisták-kommunisták győztek.

Ugyanebben a számban erős támadást intéz
az „Universul” Stere professzor ellen és köve-
teli, hogy Stere ügyét véglegesen tisztázzák.
Vegyék elő a dossziét és egyszersmindenkorra
végezzenek a hazaárulókkal. Az „Universul”
odáig megy, hogy a szokásos karikatúra rajzában
Sterét a lelőtt Tomescu mellé állítja és Stere a
következőket mondja:

— Lám, vannak emberek, akiknek szeren-
cséje van és megmenekülnek a golyótól.

Ilfov megyében egyébként 120 községből
66 ban az ellenzék győzött, 40 községben pe-
dig megsemmisítették a választásokat.

Tulcea ban botrány volt. Pótválasztásnak
kellett volna lenni, a prefektus azonban a libe-
ralis listát jelentette ki hivatalosan megválasz-
tottnak és csendőrséggel megakadályozta a pótvá-
lasztás megtartását. Gheorghescu, Tulcea
parasztpárti képviselője táviratilag tett jelen-
tést a belügyminisztériumnak és a parasz-

pártnak is.

A választójogi javaslat bizottsága ma délelőtt is ülést tartott és este is ülésezik. A ki-
sebbségben maradt listákra vonatkozólag talál-
tak egy megoldást, melyet azonban először
Bratianu Jonelnek is el kell fogadnia és csak
azután fogják nyilvánosságra hozni.

Magyar a Mussolini-féle reakciós választó-
jogi rendszer bevezetésének hírével kapcsolat-
ban a következőket jelentette ki:

— A kormány elvesztette a fejét. Mussolini-
rendszert bevezetni ott, ahol nincs Mussolini,
annyit jelent, mint szeleket vetni és zivataro-
kat aratni. Az ország megelégette a sok vihart
és nyugalmat óhajt. Az egyesült ellenzék a
községi választásoknál kiállotta a tűzpróbát,
megmutatta milyen egységes és erős tud lenni.

Az egyesült ellenzék vezetői között egyéb-
ként tegnap este hosszabb megbeszélés volt,
amelyen elhatározták, hogy hétfőn Maniu Gyula
egy deklarációt fog felolvasni a parlamentben,
amelyben a választás eredményeképpen az egye-
sült ellenzék követeli a kormány azonnali
távozását.

Az egyesült ellenzék pártok között ma is
egész nap folytak a megbeszélések. Az eddigi
pesszimiztikus híreket, minden átmenet nélkül
erős optimizmus váltotta fel, amit azzal magya-
ráznak, hogy a pártok közeledése magasabb
utasításra történt. Ma délelőtt fokozott és erős
tempójú tárgyalás indult meg a két párt között.
Ugy hírlík, hogy már estére végleges határo-
zatot hoznak a fuziót illetően. Jól informált
körök szerint a magasabb helyről jött parancs
egyszerre eliminált minden nehézséget és a két
párt között már alig van olyan probléma,
amely utját állaná a fuziónak. A közeli napok
eseményeiről sokat beszélnek politikai berkek-
ben. Egy héten belül újabb történelmi jelentő-
ségi események zajlanak le a román politikai
életben.

HYPEROL

fertőtlenít, megvéd torokfájástól

SZÁVIZ TABLETTA

Kapható mindenütt.

Akiba

Irta Giszkalay János

Egyébként jó oka volt rá, hogy keresse a
magányosságot és hogy szép, férfiasan mo-
solygó száján épen az Énekek Énekének füledt
szerelmes strófái üljenek. A nagy pusztulás
óta már tíz év mulott el. Akiba ebben az idő-
ben már tul volt az ifjú életkoron, lassan már
harminc éves is elmúlt: és asszonyt még nem
ösmert, családot nem alapított. Keleten még
manapság is szokatlan dolog ez, de abban az
időben és a zsidóságon belül, ahol szinte tör-
vényerőjű szabály volt az, hogy a férfinépség
tizennyolc éves korában megházasodjon, szinte
istentelen cselekedetszámba ment az ilyen ko-
ros legénység. De vérell és hajszalókkal ter-
hes háborus idők voltak azok, nem alkalmasak
a békés családalapításra és különben is ki tö-
rődött volna az ilyen ágrólszakadt, Sámson-
izmu, tudatlan pásztoremberrel, hogy paraszti
életét magabavonultan akarja végig tengődni,
avagy asszonnyal akarja-e megosztani sovány
juhászberét. Senkit se érdekelt az, hogy mi
lehet oka e robusztus am-haarez asszonytalan-
ságának. Azt senki se tudhatta, hogy ebben a
kemény paraszti koponyában évek óta szaka-
datlanul birkóztak a gondolatok és ezek a
nyüzsgő, öklöződő gondolatok annyira meg-
töltötték, annyira lefoglalták egész lényét, hogy
— elfelejtett megházasodni. A gondolatai
nem hagytak időt neki arra, hogy észre vegye
saját magát és hogy észre vegye a nőket. Az
ifjú férfi szerelmi vágya lefojtódott a lelkében,
és mint minden lefojtott energia, addig gyűlt,
addig sürűsödött feszítő erővel, amíg végre —
későn bár, — de annál nagyobb, annál végző-
sebb erővel robbant ki belőle. És a késői
zerelemre-lobbanás még nem lett volna baj

Jeruzsálembé helyezik át a hágai döntőbírósgot?

(Newyork, február 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Dr. Marius Ranfon, Albany amerikai vá-
ros főrabija, aki a nemzetközi jog terén egyike a legkitűnőbb tekintélyeknek, a napokban egy
javaslatot terjesztett be a Nemzetközi Jog Társaságának ülésén, amelyben azt indítványozza,
hogy a nemzetközi döntőbírósg székhelyét, amely jelenleg Hágában van, helyezték át Jeru-
zsálembé. Dr. Marius Ranfon azzal támasztja alá indítványát, hogy Palesztina sok százmillió
keresztény, zsidó és mohamedán ember szent földje és, mint ilyen, kiválóan alkalmas arra, hogy
a nemzetközi béke biztosítására szolgáló intézmény székhelye legyen. Hivatkozik Albany fő-
rabija arra is, hogy ezzel az áthelyezéssel tulajdonképpen Jezsajás egyik profécija menne
teljesedésbe, amely erről a szentföldi döntőbíráskodásról szól és amely szövegét fenttalálható
a Michah 4-ik tejezetének első bekezdésében is. Dr. Marius Ranfon végül kifejtette, hogy a
nemzetközi döntőbírósg működésének biztosítására feltétlenül szükséges, hogy Palesztina nép-
jogilag teljesen semleges állam legyen. A főrabbi javaslatát legközelebb érdemileg tárgyalás alá
veszik és nincsen kizárva, hogy a nemzetközi döntőbírósg már a közeljövőben átteszi szék-
helyét Hágából Jeruzsálembé.

Magyarországon is megindult a komoly Palesztina-munka

A rabbik támogatják a Palesztina-munkát. Vassonyi elítéli az „Egyenlőség”
Palesztina-ellenes magatartását. Palesztina plakátok budapesti üzletek ki-
rakataiban. Tizexer perselyt helyez ki Magyarországon a Keren Kajemet

(Budapest, február 27. Az Uj Kelet munkatársától.) Az elszáradt ág a zsidóság nagy virágzó fáján, valami új tápanyaghoz juthatott, mert újra kibocájtja bimbóit és nagy természettel kecsegtet: Budapest és egész Magyarország ott tart, hogy már lehet aktív Palesztinamunkáról beszélni. A szervezés tövises útja — melyet Székely Béla, mint jeruzsálemi kiküldött végez — már elkezdett egy kis tisztához. A tövisök egyrésze ki van irtva és elégtétellel jelenthetjük, hogy Magyarországon a Palesztina munka országosan megindult.

A hitközségek munkája

A megindult munka két irányu, és pedig hitközségi és társadalmi. Az ország legtöbb hitközsége hivatalos programjába vette fel a Keren Kajemet támogatását. A budai hitközség például Barcs Károly udvari tanácsos, hitközségi elnök indítványára büdzséjébe tizmillió koronát vett fel palesztinai építő alapokra, a budai Chevra Kadisa, melynek elnöke dr. Schwarcz Ernő, felvette a Keren Kajemet hivatalos programjába.

Temetések alkalmából a Chevra emberei vizszik körül a Pinkász-t és kérnek adományokat a Keren Kajemetnek. Ugyancsak Budán, — mely fogékonyabb az ideális országviszasszerző munka iránt, mint a csak szenzációkat hajhászó Pest — 50 tagu Kkt bizottság alakult dr.

Szemere Samuné vezetésével. A Keren Kajemet bizottság bevezette az Erdélyben szokásos Palesztina teákat, melyek nemcsak anyagilag járulnak hozzá a Föld visszavásárlásához, de alkalmasak a Palesztina eszméinek legszélesebb rétegek között való terjesztésére is. A budai hitközség hivatalosan összehívta vezetőségét, hogy meghallgassák Székely Béla előadását Palesztináról. Az előadásról Pfeiffer Ignác dr. nyugalmazott műgyemtemi tanár, az „Egyetértés”-ben a legmelegebb hangon emlékezett meg. A budai hitközség beindított Palesztina-munkájához a kőbányai, újpesti és óbudai hitközségek is csatlakoztak.

A rabbik állásfoglalása

A vidék legiőbb hitközségében rendszeres KKL-munka folyik. Szegeden a dr. Biedl Samu vezetése alatt álló hitközségi hivatalosan inézi a KKL ügyeit. Legutóbb egy országos akciót indítottak dr. Lőw Imánuel, szegedi főrabbi aranykönyvi bevezetésére.

Nagyjelentőségű és az eredmény biztos reményével tölti el a Palesztinamunka összes híveit az a tény, hogy a rabbik nyíltan foglalnak állást Erec Jiszráél mellett. Dr. Bernstein Béla, nyiregyházi főrabbi legutóbb nagy feltűnést keltő előadást tartott az IMIT-ben Palesztináról.

az olyan robusztus, öserővel telített lelki-
szervezetnél, mint amilyen Akibáé volt. De a
végzet úgy akarta, hogy ennek a paraszti nagy
gyerekek nyílt, mosolygó tekintete olyan asz-
szonnyon akadjon meg, aki szinte elérhetetlen
magasságban állott fölötte.

Kalba Savuának, a durgazdag nagyurnak,
Akiba kenyéradó gazdájának volt egy messze
híres szépségű hajadon leánya. Akkor talán
17—18 éves lehetett. Pólyás gyerekkora óta
Akiba szeme előtt nőtt fel. A fiatal és a
patriarkális szokások szerint szinte a családhoz
tartozó pásztor bizonyára sokszor játszadozott
el a szép kicsi gyereklánnyal, sokszor hozott
neki a mezőről pöhös madárfiókat, fufasipot
vagy sásból font kicsi kosarakat és naple-
mentekor, amikor már akolba terelte a gazda
nyáját és letelepedett az udvar terebélyes fája
alá, hogy elfogyassa szegényes cseléd-estebéd-
jét, — sokszor mesélt a tarisznyája körül ma-
tató kislánynak vidám vagy komoly pásztor-
meséket és a kicsiny leányka ilyenkor tágra-
nyitott szemmel leste a nagy darab pásztor-
ember mélyen bugó szavát. Ilyenkor aztán a zár-
kózott, emberkerülő öreglegény lelkéből szinte
kiolvadt a beszéd. Mindaz a gondolat, ami egy
napi néma egyedüllétben végig cikázott nyug-
talan agysejtjein, most szavakba kíváncsított
és a hatalmas paraszt nyugodtan beszélhetett,
hiszen senki se hallgatta, csak egy szép kicsiny
gyereklány, a házbéliek mit törődtek volna
az együgyű pásztor beszédével. És Akiba ilyen-
kor elmondotta mindazt, ami a lelkét robban-
ásig megöltötte: Jeruzsálem ostromának vé-
res, hősiesség emlékeit, Josefus Flavius bitang
árulását, és hogy hogyan hagyták cserben a
népszabadság ügyét épen azok, akiknek a leg-
magosabban kellett volna tartaniok a zászlót,
hogyan szökött meg, hogyan lopta ki irháját

az ostromolt városból a híres tudós, Jochanán
ben Zakkai és általában hogyan gyűlöli —
nem, nem gyűlöli, csak megveti ő ezeket az
istenes rabbikat, akik mostan is haszontalan
vitakozásokkal rontják a levegőt, ahelyett,
hogy a letiport zsidó nép ügyére gondolnának.
Mert jönni fog, jönni kell még hamarosan az
új szabadságharc napjának: a hegyek között,
titkos barlangokban ott rejtőznek és egyre gyü-
lekeznek Bar Gióra katonái, Gus-Chalav ma-
radék hősei és csak a jelet várják, a vezért vár-
ják, aki vezesse őket.

Ilyesmiket beszélt esténként a pásztorlegény
a kicsiny leánynak és lassanként valami meg-
hitt, titkos barátság fejlődött ki közöttük. Aki-
bának már életszükségévé vált ez a szép leányka,
aki előtt szavakba önthette magát és mégis
magának maradhatott, — mert hiszen csak egy
kicsi gyereklány volt aki hallgatta, — a leány-
kát pedig büszkeséggel töltötte el, hogy ilyen
nagy, komoly ember, ilyen súlyos dolgokat be-
szél meg veie. Így történt ez estéről-estére és
multak a hetek és teltek a hónapok és fordul-
tak az évek: nagy, meleg együvészokásokba
észre se vették volna, ha — ha az idők
mulása nem volna egyszersmind az érlelő isten-
akarát megteljesítése. De ez épen a mi egyet-
len szent vigaszunk, hogy az idők mulása min-
dig új és új megteljesülésekkel terhes és boldog
az, aki a saját megteljesülésére döbben
benne. Így történhetett az, hogy az egyik estén
Akiba megdöbbenve vette észre, hogy nem az
a bájos kicsi gyereklány áll előtte, akit any-
nyira megszokott már tegnap és tegnapelőtt
óta, hanem egy érett, ragyogó szépségű haja-
don függészi rá meleg tekintet. A ráeszmélés
első pillanatában mély megdöbbenés és fájó ér-
zés tölthette el Akiba magányos lelkét.

Folytatása következik.

Ismeretes
ség” a Palesz-
Hamis híreke
tina-munka o
ben is közti
vezőerejével
rágalmakkal
közvéleményt
hitközségek e
nak létesíteni
káját fogja tá

Az Egyen-
lenni Appony
mikor Palesz-
fog utazni Pa-
győződjék a
ban nyílt ülé-
munka melle
lesztinaellenes
szemináriumi
szóltat és ako
tár javára. A
bizonyul.

Szenzáció
ponyi Alber-
a legmelegebb
munka iránt.

Az ifjuság
gyobb mérete
alakultak pe-
10 000 aláírás
Pro Palesztin-
tok nagy kul-

Az ifjuság
akik legham-
munkát és az
Országosan m-
teadélutánjai.
galmat óbuda-
aki egy százt-
munka vezeté-
legkiválóbbjai
szeminárium
szí ki a részé-

A Paleszti-
érdeklődést k-
kátok hirdet-
épülését.

A MIKÉ-
között mozgá-
békácsolására
bizonyítja, h-
Magyarorszá-
még egy érde-
megnevezni n-
mányozott a
A munka
fogja pótolni.
Keren Kajem-
zelebből 10,0

A mozgálo-
Strauss profes-
már a palesz-
résztvesznek S-
karékpéztár
Izraelita Irod-
gol Magyar ba-
lelkes hívei Z-
gyarországi m-
mindenkit me-
gásában, de m-
az építő alapo-
Amint lát-
romlott a mag-
lesztina-hangu-
a száraz ágon-
örök szép bim-

FRAN
D

Bírósgot?

Albany amerikai vá- nek, a napokban egy az: inditványozza, helyezték át Jeru- ztina sok százmillió alkalmas arra, hogy atkozok Albany í- k proféciaja menne szerint feltalálható l kifejtette, hogy a hogy Palesztina nép- emilleg tárgyalás alá vőben átteszi szék.

moly

„Egyenlőség“ esti üzletek ki- Keren Kajemet

vel. A Keren Kaje- Erdélyben szokásos nemcsak anyagilag sziszavásárlásához, de zmények legszélesebb sztésére is. A budai zehivta vezetőségét, zely Béla előadását Pfeiffer Ignác dr. tanár, az „Egyet- hangon emlékezett eindított Palesztina- pesti és óbudai hit-

rabbik állásfoglalása

szegében rendszeres zeden a dr. Biedl tközesség hivatalosan több egy országos lmanuel, szegedi fő- ére.

redmény biztos re- namunka összes hi- kik nyitlan foglal- lleit. Dr. Bernstein legutóbb nagy fel- az IMIT ben Pa-

es tudós, Jochanan hogyan gyűlöli — gyeti ő ezeket az an is haszontalan levegőt, ahelyett, gyére gondolnának. meg hamarosan az a hegyek között, znek és egyre gyü- Gus-Chalav ma- rárják, a vezért vár-

ent a pásztorlegény ként valami meg- ki közöttük. Aki- t ez a szép leánya, t magát és mégis rt hiszen csak egy llgatta, — a leány- te el, hogy ilyen hlyos dolgokat be- estéről-estére és ónapok és fordul- gyvénzőkásukban — ha az idők nd az érlelő isten- épen a mi egyet- idők mulása min- el terhes és böl- esülésére dőbben gy az egyik estén re, hogy nem az elötte, akit any- p és tegnapelőtt z szépségű haje- tét. A ráeszmélés obbenés és fájó ér- yos lelkét.

Az „Egyenlőség“ pápább akar lenni a pápánál

Ismeretes az a mód, amellyel az „Egyenlőség“ a Palesztina munkát elgáncsolni igyekszik. Hamis híreket közöl Palesztináról és a Palesztina-munka ottani megbízottját, aki itt Erdélyben is köztiszteletben állott és hatalmas szer- vezőerejével érdemeket szerzett, a legpiszkosabb rágalmakkal illeti. Azonban ezzel az erjedő közvéleményt megváltoztatni nem tudja. A hitközségek egy „Erec Jiszráél Alap“ ot akar- nak létesíteni, mellyel a Palesztina-alapok mun- káját fogja támogatni.

Az Egyenlőség, mely nagyobb hazafi akar lenni Apponyi Albertnél, borítót hány a falra, mikor Palesztina ellen agítál. Rákosi Jenő ki fog utazni Palesztinába, hogy személyesen meg- győződjen a helyzetről. Vassonyi Vilmos ujab- ban nyit ülésen ismét felszólalt a Palesztina- munka mellett és elítélte az Egyenlőség Pa- lesztinaellenes magatartását. Heller Bernát dr. szeminárium professzor egy K. K. L. teán fel- szólalt és akciót indított a jeruzsálemi könyv- tár javára. Az akció máris óriási jelentőségűnek bizonyul.

Szenzáció erejével hat ma Budapestén Ap- ponyi Albert gróf nyilatkozata, amelyben a legmelegebb érdeklődést mutatja az épi-ő- munka iránt.

Az ifjúság és a nők mozgalma

Az ifjúsági mozgalom kezd hovatovább na- gyobb méreteket ölteni. Nagyobb csoportok alakultak perselyk helyezésre és üritésekre 10 000 aláírást gyűjt az ifjúság Budapestén a Pro Palesztina Liga megalakítására. A csoportok nagy kulturműködést fejtenek ki.

Az ifjúság mellett az asszonyok voltak azok, akik leghamarabb megértették a Palesztina- munkát és az eszme zászlaja alá tömörültek. Országosan meg vannak szervezve a Nőegyletek teadélutánjai. Az ortodox nők körében a moz- galmat óbudai *Freudigo Géza* asszony vezeti, aki egy száztágu női bizottságot alakított. A munka vezetésében a magyarországi asszonyok legkiválóbbjai, köztük dr. *Bacher Vilmos*, a szeminárium világhírű rektorának özvegye ve- szik ki a részét.

A Palesztinamunka a közvéleményben méltó érdeklődést kelt. Kirakatokban Palesztina-pla- kátok hirdetik a munka országának gyors épülését.

Egy házat ajándékoztak a KRL-nek

A MIKÉFE kertésztelepének növendékei között mozgalom indult meg a chaluc-munka bekapcsolására. Ez a tény mindennél jobban bizonyítja, hogy a Palesztinamunka ma már Magyarországon is az emberek szívügye. És még egy érdekes eset szól emellett. Egy magát megüvezni nem akaró asszony egy házat adom- anyozott a Keren Kajemetnek.

A munka lázas üteme a multak hibáit helyre fogja pótolni. Ma már minden helységben van Keren Kajemet-biztos. A Központi Iroda kö- zelebről 10.000 perselyt oszt szét.

A mozgalom politikamentes

A mozgalom legelső zászlóvivője, a 76 éves *Strauss professor*, aki nagyon régi harcosa már a palesztina-eszmének. A mozgalomban résztvesznek *Székely Ferenc*, a Belvárosi Takarékpénztár elnöke, *Mezei Ferenc*, az Országos Izraelita Iroda elnöke, *Fleissig Sándor*, az Angol Magyar bank vezérigazgatója, akik mind lelkes hívei Zsidóország felépítésének. A ma- gyarországi mozgalom teljesen politikamentes, mindenkit meghagy a maga világnézeti felfo- gásában, de minden réteg egyesül abban, hogy az építő alapok munkáját segítse.

Amint látjuk tehát mégsem gyökerében romlott a magyarországi zsidóság, mert a Pa- lesztina-hangulat legkisebb fénysugara kicsalta a száraz ágon a megértés, az együvértartozás örök szép bimbóit.

„Locarno a béke első gyöngye hajtása“

Briand beszéde a francia kamarában

(Páris, február 27. Az Uj Kelet tudósítójá- tól.) A locarnoi vitát a kamara ma délután folytatja. Briand miniszterelnök egyórási beszé- det mondott, melyben hangsúlyozta, hogy a locarnoi szerződés Németország őszinte közele- dését fogja eredményezni. Nem akarja Német- ország jóakarátát kétségbe vonni, mert ezzel a német nép többségével szemben igazságtalansá- got követne el. Ne felejtjük el, hogy olyan férfiak, mint Rathenau és Erzberger életüket áldozták a két nép kiengesztelődéséért. A locar- noi szerződés értékét különbözőképpen lehet magyarázni. Németországban többen azt mon- dozták és irták, hogy Locarnóban Németorszá- got megrövidítették.

Az angol sajtó egyrésze viszont szemre-

hányást tesz Chamberlainnak, hogy Briand öt zsebrevágja. Mindez nem jelent semmit azzal a ténnyel szemben, hogy a locarnoi szerződés aláírói közül senkit nem ért igazságtalanság. A locarnoi szerződést igazi európai szellemben kötötték meg.

— A háboru legveszedelmesebb óráiban, a véres borzalmak idején — mondotta Briand — feltettem magamban, hogy egész életemet a bé- kének szentelem. Locarno a béke első gyöngye hajtása, amelynek nőnie és erősödni kell. Ha valamely bűnös láb ezt a palántát eltápossa, remélem, hogy ez a láb nem lesz a Francia- országé.

Briand beszédét a kamara összes pártjai nagy tetszéssel fogadták.

Károlyi Imre gróf súlyosan kompromittáló vallomást tett gróf Teleky Pál ellen

Kihallgatták a Pesti Hazai Takarékpénztár vezérigazgatóját is. Szamuelyt egy francia halászfaluban fogták el

(Budapest, február 27. Az Uj Kelet tudósító- jától.) A rendőrségen csőtörtök este a frankügyben ujra megkezdődtek a tárgyalások és egészen a kora hajnali órákig folytak. A tanácskozáson *Marinovic* főkapitány, *Katona Rezső* rendőrőtanácsos, *Benárd* Vilmos rendőrtanácsos, *Lakatos* rendőrkapitány és dr. *Berkes* Vilmos rendőrtanácsos vettek részt. Amint megirtuk ugyanis, *Royer* francia rendőrtiszt egy névtelen levelet kapott, amelyben az ország egyik legerősebb és legelőkelőbb pénzintézetét, a Pesti Hazai Takarékpénztárt, illetve ennek vezér- igazgatóját *Ernyei* Károlyt említette meg a levélíró mint a frankügy egyik beavatottját. Azt írta többek között a levélíró, hogy a Pesti Hazai volt az a pénz- intézet, amely a Tűzhely banknak százötvenezer frankos letétjét, — mind csupa hamis ezres volt — lombardi- rozta, illetőleg erre a letételre 350 millió kölcsönt folyó- sított. A névtelen levélíró ugyanebben a levélben megemlíti gróf *Teleky* Pált is, aki levelet írt *Er- nyei* Károlynak és ebben a levélben ajánló szavak lettek volna a Tűzhely Bank mellett. A rendőrsé- gen az a vélemény alakult ki, hogy *Ernyei* és gróf *Teleky* ki kell hallgatni. A rendőrségen meg is kezdték *Ernyei* kihallgatását és a kihallgatásnál jelen volt dr. *Auer* Pál, a Francia Bank budapesti jogi képviselője is. A kihallgatáson *Ernyei* kijelen- tette, hogy a rendőrség megállapítását megfelel a tényeknek. Valóban náluk lombardirozták az ezer- frankosokat, azonban azok valódiságát nem vizsgál- ták meg. Kijelentette azt is, hogy *Teleky*től sem- miféle ajánló levelet nem kapott.

Károlyi Imre vallomása

Ezután gróf *Károlyi* Imrét hallgatták ki, aki titkára kíséretében jött a rendőrségre. A kihalla- gáson — franciákhoz közelálló helyről szerzett in- formációk szerint — gróf *Károlyi* Imrét, a franciák kérésére elsősorban a „Magyarország“-ban megjelent nyílt levelének azon passzusára nézve hallgatták ki, amelyben azt írja, hogy odálkodik, miszerint nyu- godtan alhatik ez a férfiú, aki összehozta a fog- házban élő *Windischgrätz* herceget *Gerő*vel. Arra a kérdésre, hogy mire értette ezt a kijelentést, azt a választ adta, hogy gróf *Teleky* Pálra, aki már előzőleg önkéntes vallomárajelentkezett a rendőrségen.

Arra a kérdésre, hogy milyen alapon érti nyílt levelének ezt a kitételét *Teleky* Pálra, *Károlyi* a következőket mondta:

— Értetlenségem egy okirából merítettem, amelynek hitelességéről meggyőződtem. Arra a kér- désre, igaz-e gróf *Teleky* Pálnak az a védekezése, hogy csak azért ismertette meg *Gerő*t *Windisch- grätz*cel, hogy ilyen módon a herceget lebeszélje a hamisításról, *Károlyi* a következőket mondotta:

— A már említett hiteles okirat alapján el- mondhatom, hogy gróf *Teleky* Pál, amikor herceg *Windischgrätz* megjelent nála és egy megfelelő szakértőt kért a frankhamisítás tervéhez, a herceg- től kétnapi gondolkodási időt kért, hogy informá- ciókat szerezhesen és ennek eltelével *Gerő* Lászlót, a térképészeti intézet főtitkárját ajánlotta, aki vel össze is hozta a herceget.

Teleky Pál volt a spritusrector

Arra a kérdésre, igaz-e, hogy *Teleky* a bemu- tatás után is igyekezett lebeszélni *Windischgrätz*et a frankhamisításról, *Károlyi* így vallott:

— Az előbbi adatok alapján kijelentem, hogy gróf *Teleky* Pál több ízben résztvett *Windischgrätz* herceg és *Gerő* László azon megbeszélésein, ame- lyeken a frankhamisítás tervének részleteivel fog- lalkozott. Meg kell még említenem, hogy amikor a pénzhamisítás minden technikai része be volt fe- jezve, ekkor, de csakis ekkor, gróf *Teleky* Pál kö- zölte, hogy a továbbiakban nem akar résztvenni. Azt kérdezték ezután *Károlyi*tól, hogy *Teleky* ezen utóbbi kijelentésének milyen jelentőséget tu- lajdonít: tényleg visszaakart-e lépni, vagy csak alibit akart igazolni? *Károlyi* így válaszolt:

— Az előbb említett adatok alapján azt kell mondanom, hogy gróf *Teleky* Pál csak alibit akart igazolni.

Az okirat többi részéről *Károlyi* Imre kijen- tette, hogy felhatalmazás hiányában még nem nyi- lalkozhat.

Eközben megérkezett a főkapitányságra gróf *Teleky* Pál, aki *Katona* rendőrőtanácsos szobájába sietett. Hosszasan tárgyalt, de hogy miről, az nem szívárgott ki. Gróf *Teleky* kijelentette, hogy semmi- féle ajánlólevelet nem írt a Pesti Hazaihoz. A 350 millió lombardról nem is tudott. *Teleky* szembesítési akarták a szomszédos szobában vára- kozó gróf *Károlyi* Imrével, erre a szembesítésre azonban nem került sor, mert a franciák ezt nem látták szükségeseznek.

Az ellenzék a parlamenti vizsgálóbizottság további működését kívánja

Az ellenzéki pártok péntek délután bizalmas tanácskozást tartottak, amelyen az a vélemény ala- kult ki, hogy a rendőrségen folytatott új nyomo- zás egészen új helyzetet teremtett a frankügyben és az ellenzék ennek alapján azt kívánja, hogy a parlamenti vizsgáló-bizottság folytassa a vizsgálá- tot.

A „Pesti Napló“ egyik munkatársát *Toulon*ba küldte, hogy a *Szamuely*-ügyben a lapnak tájéko- zást szerezzen. Az újságíró ma küldte első tájra- tát, amelyben a következőket jelenti:

Szamuely nem operált hamis frankkal

— *Szamuely* hűtőn *Toulon*ban régi osztrák ez- resekre 300 frankot vett fel. Kedden *Hieres*ben régi ezermárkásokra 1500 frankot szerzett. Rájöt- tek, hogy hamis bankjegyekkel operált, de *Sza- muely* idejékorán eltűnt. A rendőrség *Salison* halászfaluban fogta el. A vizsgáló bizottság eddig csak egyszer hallgatta ki és igyekezett személyazono- ságát megállapítani. *Szamuely* elmondta, hogy bécsi származású, foglalkozására nézve író. Azzal véde- kezik, hogy 9 ezer franknyi egyéb vagyonát elvesztette *Montecarlo*ban és ezért folyamodott a csaláshoz. Hivatkozott előkelő összeköttetéseire, mindenkéltől herceg *Windischgrätz*re. A Havas-ügynökség jelen- téseivel szemben meg kell állapítanom, hogy *Sza- muely*nál hamis frankokat nem találtak. A hivatalos közök felfogása az, hogy *Szamuely* csakugyan el- vesztette pénzét *Montecarlo*ban, de akkor feltétlenül hamis pénzzel kellett játszania, mert a kilencszáz- ezer frank eredetére vonatkozólag nem tudott el- fogadható magyarázattal szolgálni. A nyomozást hi- terjesztették az egész *Rivieriára*. A bécsi rendőrség kiderítette *Szamuely* multját. Megállapította, hogy 1904 márciusban született *Szarajevóban*. Beteg ember, súlyos csonttuberkulózis van. Elsősorban

1922-ben ötszáz ezer koronát sikasztott. Akkor letartóztatták. Később mint súlyos beteget egyik Mentona községben lakó rokonánál helyezték el. Itt azonban nem volt kedve maradni és egy montecarlói szállodában szegődött. Három évet töltött itt, majd Berlinbe és Kölnbe került, ahol francia tolmácsként működött. 1925-ben egy likérgyártól, amelynek utazója volt, négymillió koronát sikasztott. Letartóztatták és újból idegyógyintézetbe került, de beszámíthatónak nyilvánították. Csonttuberkulózisával az Irgalmasok kórházában volt kezelés alatt, de onnan megszökött.

Schultze üldözési mániában szenved

Berlin, február 27. A vizsgálatban lévő Schultze kiballgatását folytatták, azonban zavaros előadása révén olyan benyomást tett, hogy elméleti álláspontjának megfigyelésére kórházba szállították. Schultze ugyancsak üldözési mániában szenved, mert állandóan azt hangoztatja, hogy bizonyos magyarkörök az ő és családja életére törnek.

ZSIDÓ KÖZÉLET

A Palesztinahivatal közleményei

1. Ismételt felszólítjuk azon Palesztinába kivándorolni szándékozókat, akiknek utlevelük a Palesztinahivatalban van, kivándorlási szándékuk komoly és ottani megélhetésük biztosítva van, hogy certifikátjuk elnyerése ügyében jelentkezzenek személyesen, vagy írásban a Palesztinahivatalban. Bizonytalanra sem női, sem férfimunkást nem engedhetünk ki, mert a munkanélküliség még mindig nagy Palesztinában. 2. Löwinger Ignác kolozsvári lakos esztergályos, Indig Naftali szigetesi születésű kolozsvári lakos szobafestő jelentkezzenek délelőtt a hivatalos órák alatt a Palesztinahivatalban.

Barisszia-alakulás Tölgyesen

Február 14-én Hirsch Simon és Hirsch Márton marosvásárhelyi barissziánusok megalkotották Tölgyesen a Barissziát. A körzeti kiküldöttek a közeli vidékekről egybegyűlt ifjúság előtt ismertették a Barissziák céljait és hivatását a zsidó népi reneszánsz-mozgalomban. Az új egyesület vezetője Herschkó Mór lett. Este a fiatal Barisszia a már működő Aviva közreműködésével magasnívójú műsoros-estélyt rendezett, amely úgy erkölcsileg, mint anyagiilag a legjobban sikerült. A műsort Hirsch Simon prólogja nyitotta meg, Grosz Imre hegedült, Herschkó Sári elszavalta Giszkalay Messias Heroldja című költeményét. Hirsch Márton kupléi után Hirsch Simon saját verseiből adott elő, majd Smilovits Zelma szavalt egy Giszkalay-verset. A műsort Hirsch Márton konferálta be sok szellemességgel.

A ditrói Aviva és Barisszia műsoros-estélye

A ditrói Aviva és Barisszia február 20-án fényesen sikerült estélyt rendezett. A műsor első száma egy stilszerűen elrendezett élőkép volt (Babilon vizeinél.) Sejovitz Béla, a marosvásárhelyi csoport titkára prólogot mondott. Giszkalay János „Láz” című költeményét Aron Leontin ros-haaviva szavalt határozatosan. Ezt a számat D. Saberg Simon „Közgyűl a nőgyűl” című egyfelvonásosa követte. Egy román szavaltat után Váróczy Taci és Stein Jenő tárcduetteje következett. A műsort egy élőkép zárta be, amely dolgozó chalucainkat ábrázolta. Az élőképnek igen nagy hatása volt. Az előadást tánc követte, ami a legjobb hangulatban a késő reggeli órákban ért véget.

Ugyaneznap avatták fel kneip keretében a ditrói Barissziát. Az avatást Hirsch Simon, a marosvásárhelyi Barisszia ros-risonja végezte. A különböző Barissziák üdvözléseit a ditrói csoport nevében Sárkány Imre ros-rison köszönte meg. Az ünnepélyt vig műsor követte.

A szászregeni kis-Aviva Tikva

február 24-én purimi mesedélután rendezett. A műsort Gerschdörfer Olga prólogja vezette be, utána Jakab Sári ismertette Parim történetét. Nagy sikere volt Hirsch Évi, Goldenteld Margit, Rosenteld Mariska és Berger Aliz héber táncának. Mátyás Olga elszavalta Bialik: Tavasz ének című versét. Fixel Melli és Izrael Gabi zongoraszámokat adtak elő. Berger René nagy hatással adta elő Kiss Arnold: Eszter

című versét. A mesedélután fénypontja egy egyfelvonásos purimi tréfa volt, amelyet Gábel Rizus, Birnbaum Mariska, Szabó Bellus, Weisz Olga és Herschdörfer Kató adtak elő. Kohn Rózsika konferált igen ügyesen. A kitűnően sikerült délután tisztajövedelmét a most felépítendő héber óvoda céljaira fordítják. A mesedélután megrendezéséért Fränkel Fricit,

Egy év alatt ötmillárddal szaporodott a részvénytársaságok alaptőkéje

A kereskedelmi és ipari minisztérium érdekes statisztikája az ország iparáról, kereskedelméről és pénzügyi piacáról

(Cluj-Kolozsvár, február 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ipar és kereskedelemügyi minisztérium statisztikai hivatala érdekes jelentést készített az 1924. üzletévi mérlegek alapján a romániai részvénytársaságok helyzetéről, szembeállítva az 1923-beli adatokkal. Eszerint a statisztika szerint az országban működő részvénytársaságok száma

1924-ben 2188 rt. 22 690 613.902 lej tőke
1923-ban 1943 rt. 17 810 910.869 " " " "
Szaporulat 245 rt. 4 880 521.933 lej tőke

Országgrészenként a vállalatok száma és alaptőkéje 1924 végén így oszlik meg:

Regát: 1115 rt. 19 248 572.543 lej (80%)
Erdély: 745 rt. 2 380 527.814 lej (10 " "
Bánát: 272 rt. 805 358.782 lej (3 " ")

Beszarábiában és Bukovinában kevés a részvénytársaság, mert ezekben az országgrészekben inkább a közkereseti és betéti társaságok honosak.

Az ország ipara számokban

A vállalatok közül a legnagyobb emelkedést mutatják az ipari cégek, ezután a bankok és csak harmadsorban a kereskedelmi részvénytársaságok.

Az iparvállalatok statisztikája a következő: 1924-ben 1014 rt. 15 632 415 889 lej tőke
1923-ban 874 " 11 934 834 409 " " "

Szaporulat 140 rt. 3 697 581 480 lej tőke
Ezekből a regátban működött 572 vállalat 13 milliárd, 666 699 232 lej alaptőkével (87%), míg a 13 százaléknál többi 442 vállalat 1 milliárd 965 716 657 lej részvénytőkével a többi tartományban. A statisztika a vállalatokat székhelyük és nem működési területük szerint osztályozza.

Termékeik szerint az iparvállalatokat 17 kategóriába sorozta a statisztika. Alaptőkéjük nagysága tekintetében a vállalatok sorrendje a következő:

106 petróleum 6 871 484 326 lej tőkével (44%)
126 élelmiszer 2 038 716 091 " " "
163 fa, papír stb. 1 230 313 145 " " "
77 fémipar 1 148 981 400 " " "

A fémipar után következnek a bányáipar, textilipar, szállítópár, malomipar, vegyészeti ipar stb.

Erdélyben van a legtöbb bank

A statisztikából kiderül, hogy Erdélyben van a legtöbb pénzintézet. Az erdélyi bankok száma 1924-ben 344 volt, míg a regátban csak 340, de a regáti pénzintézetek négyszeresére nagyobb alaptőkével rendelkeznek. A régi királyságban csupa nagybankok vannak, míg Erdélyben a takarékpénztárak vannak túlsúlyban, amelyek — különösen a falvakban és mezővárosokban — igen szerény keretek között dolgoznak.

Összehasonlításképpen a statisztika szembeállítja az 1923. évi adatokat az 1924-beliekkel. Eszerint működött

1924-ben 844 bank 5 175 187 273 lej tőkével,
1923-ban 736 " 4 253 483 449 " " "

Kereskedők figyelmébe!

Butorszövegek, szőnyegek, ágygarni-
rák, hencsertakarók, gyári árban

Back Bernátnál, Oradea-Mare

Piata Regina Maria 1. sz. szereznék ök be.

Telefon 9-55

a kis-Aviva agilis vezetőjét illeti első sorban dicséret.

A bethleni Sasz-Chevra

február 21-én a Talmud befejező alkalmából bankettet rendezett, amelyen megjelent Lichtenstein főrabbi is. A főrabbi további szorgalomra buzdította a nagyszámban megjelenteket.

Országgrészenként ez a szám így oszlik meg

Erdély 1924-ben 344
1923-ban 324

szaporulat 20

Regát 1924-ben 340
1923-ban 293

szaporulat 20

Bánát 1924-ben 134
1923-ban 119

szaporulat 15.

Beszarábia és Bukovina nem jöhetnek komoly számításba. Alaptőke tekintetében a statisztika vármegyénként tesz összehasonlítást az egyes pénzügyi körök között. Ifjv. megyében például 93 banknak 2 758 264 755 lej alaptőkéje van, vagyis az összes bankok tőkéjének 53 százaléka. Ezzel szemben Temes-, Torontál-megyében ugyancsak 93 bank van, de csak 210 867 790 lej tőkével, (1923-ban 85 intézet működött 124 915 650 lej alaptőkével).

Kereskedelmi vállalatok

Harmadik helyen állnak a statisztikában a kereskedelmi vállalatok, amelyeknek száma és alaptőkéje

1924-ben 293 rt. 1 617 918 306 lej
1923-ban 277 rt. 1 416 697 139 lej

Szaporulat 26 rt. 201 221 167 lej

A kereskedelmi részvénytársaságok zöme Bukarestben van, amely 137 céggel szerepel 1 359 254 156 lej tőkével, ami körülbelül 83 százaléknak felel meg. Az ország kereskedelmi részvénytársaságának aktívái és passzívái 1924 végén 5 411 464 511 lej volt az 1923. évi 4 929 307 308 lejjel szemben. Az árukészletek értéke 1924 végén 1 470 580 074 lejt tett ki, viszont az áruhitel 2 040 307 972 lej volt. Ugyancsak ide számít a részvénytársaságok ingatlan vagyona, mely 456 187 846 lej volt. A tartalék- és egyéb alapok összege 101 935 515 lejt tett ki.

Az ipari, kereskedelmi és pénzügyi részvénytársaságokon kívül vannak még más olyan vállalatok, amelyek nem sorozhatók a fenti kategóriába. Ilyenek például a biztosítótársaságok stb. Ezeknek a különböző vállalatoknak a száma 1924-ben 37 volt, alaptőkéje pedig 265 092 433 lej.

Az 1925. évi alapítások

A nagymértékű gazdasági krízis ellenére — állapítja meg a hivatalos statisztika — az 1925. üzletévben nem volt hiány sem az iniciatívában, sem pedig a régi alapítások továbbfejlesztésében. Ezt bizonyítja, hogy 1925-ben 194 új részvénytársaság alakult 958 804 500 lej tőkével, ami számbelileg 9, alaptőke tekintetében pedig 5 százalékos emelkedést jelent az 1924. évvégi helyzettel szemben. A tavalyi üzletév folyamán 104 részvénytársaság emelte fel alaptőkéjét 1 198 344 308 lejjel. Ugyanakkor a régi vállalatokba 1925-ben összesen: 2 157 148 800 lejt investáltak.

Egy nagyváradi urileány tragikus halála. Nagyváradról jelentik: Kormos Klári a váradi társaságok kedvelt tagja, tegnap este a szokottnál nagyobb adag morfiumot vett be. Ezt észrevette, irt néhány sort szobaleányának, hogy hívjon orvost. Annyi ereje azonban már nem volt, hogy a levelet kijuttassa a konyhába. Esméletlenül esett össze és a későn érkezett orvos már csak a beállott halált tudta konstatálni. Kormos Klári tragikus halála nagy részvétet keltett.

(Az 1926. évi életemben je...

senyve hozak dományos művel kább az abszolú forszírozták, ad nagyközönségnek komolyabb munkáznak. Ebből a könyve a magyar Világtörténelm másik nagyszabású kor erkölestörténelm világa" című kiadásának elők...

A könyvkiadás... Nova és a Dan...

piacra a száz év... nek új kiadás... "Három testört... Husz év mulva, Eat a trilogiát...

viszont Dumas (Király a vérpa... hölgy). Ennek oka, hogy a hirt...

badultak fel a mentek át és ig... megjelenhetők.

Szerzett az emigr... Sándornak a ki... jával, a Jámáv...

hal szerepel. M... tárgyalja, az ut... hatalmába a p...

lentkezik a Népe... évek óta csupán... tetett meg. Enn...

ujabb könyvét, Sinclairnek a modern életbe...

című munkáját, dus" című regé... Dick Manó-cég...

nak, a híres né... ján megirt Nap... lent meg Pász...

zójének új műv... Dekobra nevű kalandregénye.

A régi könyv... ner-cég ma is...

ken keresztül sz... nyekkel szólal...

könyveit (Igaz... ugyancsak felel...

zatot, amelyben... tartói" című int...

szerelmi kaland... "Uj könyvek"...

értékes könyvt... következők: gyar...

zeneesztéti Ebbn a leguja...

dállal, Sztrovi... legjobb zenei...

második száma... grafológiai mű...

lából. A harmad... vallá bölcselet"

A kisebb k... jelentett meg A...

jutnak szóhoz a... Balázs Béla, N...

egy-egy reminis... dalmat. A "Juv...

Morris Rosenfe... válogatott költe...

a "Világtörténelm... metországban eg...

"A szent meg... művészi regényt...

könyvek közül... által kiadott F...

egyike a legkitün...

Az itt felsor... osztályánál rend...

Öcskából új ruhája lesz, ha Czinknél festett, tisztított.

IROK ÉS IRÁSOK

***

Uj könyvek

(Az 1926. évi könyvkiadás)

Az 1926. évi magyar könyvkiadás a tavalyinál is élénkebben jelentkezik. A kiadók egymással versengve hozzák piacra a különböző irodalmi és tudományos műveket. De mialatt a múlt évben inkább az abszolút irodalmi jellegű könyvek kiadását fozsították, addig az új esztendőben inkább a nagyközönségnek való regényeket jelentetik meg és komolyabb munkát csupán tudományos téren végeznek. Ebből a szempontból a legnagyobb teljesítménye a magyar könyvkiadásnak Wells hatalmas *Világtörténelmének* a megjelentetése, továbbá két másik negyyszázású munka: Eduard Fuchs az „Ujkor erköletörténete” és Alfred Brehm „Az állatok világa” című korszakalkotó művek magyar nyelvű kiadásának előkészítése.

A könyvkiadók közül legszorgalmasabban a Nova és a Dante dolgozik. Ez a két vállalat hozta piacra a száz évvel ezelőtt elhalt Dumas könyveinek új kiadásait, ezek között is elsősorban a „Három testőr”, amely négy részből áll (a Testőr, Husz év múlva, Agelone vicomte, Bréglone vicomte). Ezt a trilógiát a Dante jelentette meg. A Nova viszont Dumas többi nagy regényeit adta ki. (Király a verpadon, Páris mohikánjai, A monsoreau-i hölgy). Ennek a Dumas láznak elsősorban az az oka, hogy a híres francia író munkái most szabadtalra fel a honorárium alól, azaz köztulajdonba mentek át és így szerzői tantem fizetése nélkül megjelenhetnek. A Nova ezenkívül érdemeket szerzett az emigrációban élő híres orosz írónak, Kurpin Sándornak a kiadásával, aki két világhírű munkájával, a *Jámával*, (öröslámpás-nyeged) és a *Moloch* hal szerepel. Míg az előbbi az örömlányok életét tárgyalja, az utóbbi azt beszéli el, hogyan keríti hatalmába a pénz az embert. Uj könyvekkel jelentkezik a *Népszava-kiadóvállalat* is, amely már évek óta csupán igen kevés számú könyvet jelentetett meg. Ennél a kiadónál nyomták Wells legújabb könyvét, az „Ugh Lomit”, továbbá Up'on Sinclairnek a keresztény megváltóról szóló és a modern életbe átültetett „Az Ács fiának hivnak” című munkáját, valamint Csehov Antalnak a „Koldos” című regényét. Uj könyvekkel jelentkezik a Dick Manó-cég is, aki most kiadta Emil Ludvig-nak, a híres német publicistának új adatok alapján megírt *Napoleon könyvét*. Ugyancsak nála jelent meg Pásztor Árpádnak, a „Vengerkák” szerzőjének új műve „Végig az uton”, továbbá egy Dekobra nevű új író „A Hálókocsi angyalá” c. kalandregénye.

A régi könyvkiadók közül a Singer és Wolff-cég ma is azt az irányt követi, amelyeket évekkel ezelőtt szem előtt tartott. Népszerű regényekkel szórakoztatja a közönséget, például Kuris Mahler új könyveit (Igaz szerelem, Boldog akarok lenni) és ugyancsak felelevenítette a *Milliók könyvsorozat*ot, amelyben elsőnek a „Ferenc József gyertya” című intim elbeszélést és Pompadur márkijelű szerelmi kalandjait közli. A *Révay-könyvkiadó* „Uj könyvek” címmel indított meg egy rendkívül értékes könyvtárt, amelynek első számai a következők: Molnár Antalnak, a híres magyar zeneszerzőnek „Az új zene” című munkája. Ebben a legújabb zeneszerzőkkel, Bartókkal, Kodályval, Szirmaiakkal és velük kapcsolatban a legjobb zenei irányokkal foglalkozik. A könyvtár második számaként az „*Írás és egyéniség*” című grafológiai mű jelent meg Román G. Klára tollából. A harmadik szám Eukennek „A jelenkori vallásfilozófia” című művét tartalmazza.

A kisebb kiadók közül újabb *Ady* könyvet jelentett meg Amicus, amelyben ezuttal először jutnak szóhoz az emigrációban élő magyar írók, Balázs Béla, Németh Andor, Kémeri Sándor, akik egy-egy reminiszcenciával gazdagítják az Ady-irodalmat. A „*Juventus*” csinos kiállításban hozta ki Morris Rosenfeldnek, a világhírű jiddis költőnek válogatott költeményeit (*A Lyomor dalaiból*), míg a „*Világirodalom*” kiadó Agnes Günthernek Németországban egymillió példányban közkézen forgó „*A szent meg a rajongója*” című érdekes és művészi regényt jelentette meg. A tudományos könyvek közül megemlítést érdemel a „*Pantheon*” által kiadott *Francé-könyv* „A föld élete”, amely egyike a legbitünőbb természettudományi munkáknak.

Az itt felsorolt könyvek az Uj Kelet könyvkereskedésénél rendelhetők meg.

Nem fogy a rádió Erdélyben

(Cluj-Kolozsvár, február 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Alig néhány nappal ezelőtt találkoztam egy bécsi hölgyismerőssel, aki, amikor véletlenül a rádióra terelődött beszélgetésünk, fanyarul elhuzta száját és csupán egy lekcinylő kézmozdulattal reagált: mintha csak azt akarta volna mondani:

— Ugyan kérem, ki beszél ma a rádióról!
— Hogyan — csodálkoztam — Önt nem érdekli a huszadik század legsodálatosabb találmánya? ... Az az egyszerű és mégis olyan furcsa kis apparátus, amely lehetővé teszi, hogy Nyugat és Kelet összes metropolisainak kulturája a legelgömbölyösebb kis faluba is eljusson? Hát nem fenséges: Milánóban operaelőadás van és én itt többszáz kilométernyi távolságban már ugyanabban a pillanatban hallhatom, hogyan olvadnak egybe a lágy olasz szavak, az édesen csengő, bongó melódiákkal: vagy ...

Itt véletlenül hölgyismerősemre néztem, vártam a hatást. A válasz újabb kézlegintés volt.

— A telefon feltalálása is nagy esemény volt.

— No, de kérem, ez mégis csak ...

— Persze, ez más — fejezte be mondatomat, aztán a világ legtermészetesebb hangján hozzátette:

— Bécsben, a Práterben és a játszótéren mindenütt automata-rádiók vannak felszerelve. A gyerekek, ha rádiót akarnak hallgatni, bedobnak egy garast és az automata-szerkezet megnyitja a hallgató számára a hanghullámokat. Eleinte nagyon kedvelték a gyerekek a rádiót, de ma már nem érdekli őket. El is határozta Bécs város tanácsa, hogy leszerelteti ezeket az automata-rádiókat, mert a fentartásukhoz szükséges költségeket sem tudja megkeresni.

Önkéntelenül is meg kellett értenem, hogy a rádió Nyugaton, ugy is, mint technika, ugy is, mint esemény, kezdi elveszíteni jelentőségét a tömegek számára. És itt eszembe jutott, hogy amikor a körülöttünk lévő élelmiszeriparban minden rendesebb lakásban a rádió hangjai mellett szórakoztak, vagy okultak az emberek, nálunk hirlapi polemikákban és kormánykörökben arról folyt vita, hogy a levegőben a világ minden tájáról szétáradó elektromos hullámokat hogyan lehetne megcsenzurázni ...

De semmi sem tart örökké, forradalmi, hódító útján végre csak hozzánk is eljutott néhány hónappal ezelőtt a nekünk új, másoknak régi technika-csoda. Kolozsvárt először a vármegyeházán mutatták be zsúfolt nézőtér előtt. A teremben feszülten figyelő közönség, a pódimon két mérnök szorgoskodik egy ládaszerű, tölcserrel ellátott furcsa apparátus előtt. Az apparátus zörög, fúj, sipol, nyikorog. A tölcseren át egy-egy hang hallatszik, zenefoszlány csomó mellézközrejjel. A közönség csaldottan távozik — a rádióbetűt nem sikerült.

Most, néhány hónappal később, amikor a reklámok tömege a különböző-különböző rádiókészülékekre hívja fel a figyelmet, nem érdekelt len meg tudni, hogy nálunk, Erdélyben kik szellettnek fel rádiót.

Az egyik cég tulajdonosa, ahol érdeklődünk, mérnök. Amikor hallja, hogy a rádió terjedéséről és a felszerelés körülményei felőzeretnénk egyet-mást meg tudni, elmondja, hogy a rádió felszereléshez szükséges engedély megszerzése négy öt hétig is eltarthat. Az engedélyeket a bukaresti postaügyi vezérigazgatóság adja ki, Kolozsvárt még külön a hadtestparancsnokság engedélye is szükséges. A határokon belül 30 kilométeres körzetben magánemberek részére rádió egyáltalában nem szerelhető fel.

— Érdeklődést a rádió iránt főleg vidéki gyárigazgatók és tehetősebb intellektuális mutatnak, akik nélkülözik a városok által nyújtotta szórakozásokat. Ezeknek a szórakoztatásáról a több ezer kilométernyi távolságokról gyűrűző elektromos hullámok gondoskodnak. Ez bőven kárpótolja őket. Kolozsvár maga alig mutat érdeklődést a rádió iránt. Néhány bankigazgató, gyáros és gazdag magánzó szellettett eddig fel rádiót. De ezen nem lehet csodálkozni, ha elgondoljuk, hogy egy apparátus 16-50 ezer lejbe kerül, amihez még hozzájárul 7-8 ezer lej külön költség. Érdekes, hogy a kereskedők nem igen mutatnak érdeklődést a rádió iránt, amit a mérnök azzal magyarázott, hogy a készülék kezeléséhez bizonyos technikai felkészültség szükséges.

De én azt hiszem, az igazi indok nem ez. Elvégre a szükséges kezelési gyakorlatot néhány óra alatt bárki elsajátíthatja, az igazi okot talán mégis csak a rossz gazdasági, a rossz pénzviszonyokban kell keresni.

Jellemző arra a hatalmas világversenyre, amely a rádió-készülékek forgalombahozatalánál keletkezett, hogy az itteni rádió-cégek legalább tízféle apparátust árulnak. Ezek közül talán elég, ha néhányat felemlítünk: Rádiófrekvenc (német gyártmány), Broadcasting (osztrák), Tungsram (magyar), Maxim (svájci) stb. Ugyancsak jellemző, hogy míg eleinte a francia és angol gyártmányok vezettek e téren, most Németország törtetett előre hatalmas lendülettel és ugyszólván az egész világot elárasztotta sokféle rádió-felszereléssel.

Az újabb gyártmányú apparátusok közül egy 16-18 ezer lejjel Európa összes leadóállomásait fel lehet venni. A legerősebb leadóállomás Moszkvának van 50 kilowattal. Utána London következik 25 kilowattal. Minél erősebb a leadóállomás, annál távolabb és annál erősebben, tehát tisztábban hatnak a hanghullámok.

A mérnökkel történt beszélgetés során önkéntelenül is arra a hatalmas perspektívára kellett gondolni, mely a rádió jövője elé tárul. Ki tudja: talán csak évek, esetleg hónapok kérdése, hogy Honoluluban lakó barátinktól megkérdezhetjük rádión: hogy-mint szolgál drága egészsége. — cell

— Pirandello ó-görög stílusban akarja eljátszatni az Electrát. Tudósítónk jelenti: Luigi Pirandello, a nagy olasz drámaíró négy új vigjátékát fejezte be. E darabokat — egy kivételével — nem a saját társulata fogja először színrehozni, mert nem akarja, hogy saját társulatával szemben való elfogultsággal vádolják meg. Saját darabjai helyett társulata számára egy csaknem teljesen olasz szerzőkből álló repertoárt állított össze. A szezon Orio Verganának egy darabjával kezd meg, az „Il cammino sulle acque”-val, melytől igen sokat remél. Pirandello társulatával a közeljövőben Spanyolországba és Délamerikába készül, ahol fel fogja eleveníteni többek között Sophocles Electráját is. Pirandello az „Electra”-t ó-görög stílusban akarja eljátszatni, szemben az újabbkori kísérletekkel, melyek Electrát a modern szellemhez akarták közelebb hozni.

KUNEROL

100% tiszta zsiradék kókuszdióból készült főtisztalendő S. B. Ehrenfeld mattersburgi főrabbi ur szigoruan rituális felügyelete mellett.

Kunerol minden a szakmába vágó üzletben kapható.

Képviselőt és raktár:
Mandula Jenő és Marcell
Cluj, Cal. Regele Ferdinand 48.
Telefon 11-60.

Karnevál hercege Berlinben

(Berlin, február 27. Az Uj Kelet állandó munkatársától.) Ófensége Karnevál hercege, mindig nehezen szánja el magát az idejövételre. Pedig nem az utiköltséget sajnálja és a vasutkésések sem izgatják. Csak a poroszok közimert hideg természetét tartja őt vissza Berlinton. Nem ismer geográfiai különbségeket, ő internacionális. A pápua-négerek konyhájában ép oly jól érzi magát, mint a newyorki hant-vellee fényes báltermeiben. De ide mégsem jön szívesen. A poroszok tulzolidak, tulhidegek.

És most mégis eljött. Szánalomból megérkezett. Miután Münchenben már felvirágoztatta a spiritus és söripart, Berlinbe is megérkezett, ahol egy éjszaka 1200 embert varázsolt el könnyed modorával.

Eljött... fültek a berlini álarcsobálok, melyeknek a legfeltűnőbb tulajdonsága: az erősebb nem igen feltűnő hiánya. A nők tultengése a bálokon a férfiakat állandó tevékenykedésre ösztönzi, mert hiszen a sokoldalú óhajnak eleget kell tenni.

Jazz nélkül nincs már bál...

A jazz pedig a legsokoldalubb zene. Rappaport-Rapee nevezetű hazánkfia 1000 márkát (50.000 lejt) keres vele esténként. Ő vezeti az Amerikában szervezett u. n. jazz-symphónikusokat. Minden este egy hatalmas Ufa moziban játszik, szombatoként pedig négy-öt bálban is egymásután.

A jazz-band a legszívesebb zene. Nyáveg, sóhaj, nyöszörög, fútyöl, sir, óbogat, ordít.

De rendszerint ordít... És az emberek ilyenkor elfelejtik, és észre sem veszik a letaposott lakcipőt, elfelejtik a nagy számot mutató dátumot, pénzárca szerény állományát és pezsgőt rendelnek.

Ki gondol ilyenkor másra itt, mint a legújabb jazz refrjére és még a kávé-uzsonna gardes de dameok sem sutognak egyebet, mint szüntelenül azt, hogy: emlékszik-e milyen szép volt valamikor? Mikor még mi is...?

Ezt mind a jazz teszi!

A legtöbb ember mulatni megy az álarcsobálra, de vannak azért olyanok is, akik unatkozni mennek. Ezek azok, akik maharadza turbánnal, rejtélyesen husszu Ferencjókába öltözve a legsötétebb sarkokba isszák a wiskyt szózával (a teljesség kedvéért.)

Az ilyenek néha mély filozófusok és így beszélnek: — Látja én nem tudok táncolni, azért ülök itt. Lehetőség: vagy ülök, vagy felülök, Te gyűk fel felülök, akkor fel kell kérnem egy hölgyet. Csak hogy nekem különös a természetem: vagy felkérek, vagy nem. Ha pedig nem, akkor ülve is maradhatok! Ha felkérek valakit: blamárom magam is, meg őt is. Lehet, hogy ez nem történe, de akkor meg csodálkozni. De látja én nem szeretem a felindulást és inkább itt maradok ülve: prozit!

A kosztüm kérdés igen egyszerű. Elmegy az ember a kölcsönzöbe és kiválaszt valamit magának. A legegyszerűbb a bolszevista fekete-ing és Leninsapka. Roppant nagy előnyökkel jár ez a viselet. Viselőik feltűnés nélkül ihatják meg az asztali bormaradékokat és felfogásukra való hivatkozással nyugodtan simogathatják embertársaik jól felöltözött, rikkán szép nőit.

Az álarcsobálok tulajdonképpen oly rendezvények, melyek a testvériség ideáljának szolgálnak és amelyek a nemek közlekedését tüzték ki célul: Ezt az uralkodó tegeződés is bizonyítja, amúgy-e testéris megnyilvánulás. Na igen, de mindenki tisztában van azzal, hogy holnap már jónapottal sem fogja köszönteni és megismerni tegezett embertársát.

Táncolni... táncolni! Azután, ha huzamosabb ideig volt a pár együtt, akkor felmennek az emeletre, egy együttes fotográfiát csináltatni. De jó lesz az álarcsobálra fevenni, mert a kép már holnap egy forgalmas ponton levő fényképész kirakatában fog diszelegni és bármennyire nagy Berlin, mégis csak az ösmerősök megtalálják és mutogatnak: — Nahát, hogy tehát valaki ilyet? Hogy kerülnek ezek össze?

A Lipótváros itt is ismeri egymást, de itt Kur-

fürstendamnak hívják. Arra pedig ismerik egymást az emberak.

Az álarcsobál előtt öt perccel bucsuznak a párok. Érzékenyen, meleg igérettel, szerelmet, tisztelget, hűséget ígérnek egymásnak. És öt perc után mással ölelkeznek.

Ilyenkor azután már vége is a bálnak. Nagyon jó esetben ajánlatos névjegyet, pontos telefonszámot, lakcímmel a táncpartnernő zsebébe sülyeszteni...

Tanácsképen a következőket mindazoknak, akik a Karnevál hercegnek hódolni akarnak: 1. Földi szomorú létünknek vannak vig oldalai, azokat ki kell használni. 2. A ruha teszi az embert és például egy kínai mandarinnak nincsenek elszámolási gondjai. 3. A tánc, a zene rythmikus kifejező formája és nem footballjáték. 4. Hogy a pincér az asztalra szervíroz és nem az asztal alá. 5. Hogy

Németország fentartással lép be a Népszövetségbe

Luther és Stresemann képviselteti a német birodalmat Genfben

(Berlin, február 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A német birodalmi kormány minisztertanácsa legutóbb Németországnak a Népszövetségbe való belépésével kapcsolatos problémákkal foglalkozott. A minisztertanács elhatározta, hogy a március 8-án megtartandó népszövetségi ülésen dr. Luther kancellár és dr. Stresemann külügyminiszter fogják képviselni Németországot. A német népszövetségi delegáció március 3-án indul Berlinből Genfbe. A két miniszteren kívül a delegáció tagjaiul kinevezték Kempner belügyi államtitkárát, Schubertet, a külügyi hivatal államtitkárát, Gauss irodaigazgatót, Bülow titkos tanácsost és dr. Redelhammer követségi tanácsost.

A német népszövetségi delegáció vasárnap Genfben érkezik és ugyanezen a napon Briand és Chamberlain is találkoznak abból a célból, hogy megvitassák a népszövetségi tanács legközelebbi feladatait. Berlinben biztosra veszik,

Elitették a bukaresti rombolások vezéreit

A vádlottak meg is kezdték büntetésük kitöltését. Az egyetemi tanács nem vette tárgyalás alá a diákok numerusz klauzusz követelését. Urziceanu jasi diákok felmentette az esküdtszék

(Bucuresti-Bukarest, február 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A február 11-iki egyetemi zavarások alkalmával letartóztatott diákok ügyében a hadbírósg tegnap befejezte a tanúk kihallgatását. Késő este sor került a védőbeszédre is és így a hadbírósg ítélethozatalra vonult vissza. Az ítéletet ma délelőtt 11 órakor hirdették ki. A bíróság Popescu Jon és Popovics Mihail diákokat egy éghónapi, Dronaru és Sandu diákokat pedig 15-15 napi börtönnel sújtotta. A többieket felmentették. Az elitettek belenyugodtak az ítéletbe és ma már meg is kezdték büntetésük kitöltését.

A diáksztrájk mai napja is minden rendezettség nélkül folyt le. Az orvosi fakultáson és az akadémián nem voltak előadások. A jogi karon csupán Longinescu professzor tartotta meg óráját három diák jelenlétében.

Az egyetemi tanács tegnap késő estig tartó ülést tartott, amelyen az egyetemi hallgatók memorandumait vették tárgyalás alá. Részletes vita után a következő határozati javaslatot fogadták el:

Az egyetemi tanács át van hatva attól a vágytól, hogy az egyetemen végre helyreállítsa a rend, hogy megkezdődhessen a régen várt építőmunka. A diákok memorandumát részletes vita tárgyává tette és abból néhány pontot teljesíthetőnek talált. Így az egyetemi tanács hozzájárult ahhoz, hogy a diákság képviselői helyet foglalhassanak a diákoktanácsban és étkedék vezetésében. A többi pontokat, így a numerusz klauzuszra vonatkozót, az egyetemi tanács nem is vehette tárgyalás alá, mert nem kompetens annak elbírálására. Ismételt felkérte a diákokat, vegyenek részt az előadásokon. Az egyetemi tanács a jövő hét keddjén ismét ülést tart s ha a helyzet addig sem vál-

az ember mégis leghelyesebben cselekszik, ha minden körülmények között saját lábán jár.

Ha mindenki meggondolná mindezeket és körülötte az utolsó két pontot, akkor az álarcsobálok még kellemesebbek volnának.

De az emberek mindezeket nem gondolják meg és ezért a következmények: Egy barátom nem tudott vig lenni, unatkozott. A másik apacsrubában volt és mindenki tudja arról, hogy azt azok veszik fel, akiknek nincs pénzük kölcsönözre sem: a ruha teszi az embert! A harmadik azt mondja, hogy metchen soha így össze nem taposták még. A másik pedig drága vacsorájából nem élvezett semmit, mert a szervírozás ideje alatt az asztal alatt tartózkodott.

Az álarcsobál tehát intézmény a testvériség ideáljának szolgálatában, mely azonban nem tud eleget tenni hivatásának: Amint a fenti példák bizonyítják!

Havas Inre

hogy a tanácskozásokba dr. Luther kancellárt és dr. Stresemant is bevonják. Egyébként pedig már meg van állapítva, hogy a Népszövetség márciusi ülésein főleg Németországnak a Népszövetségbe és a népszövetségi tanácsba való felvételéről lesz szó. Ma már teljesen biztosra vehető, hogy Lengyelország, Spanyolország és Brazília nem fognak tagságot kapni a népszövetségi tanácsban.

A „Berliner Tageblatt“ azt a szenzációs hírt közli, hogy dr. Luther birodalmi kancellár azért viszi magával Stresemann külügyminisztert, mert könnyen megtörténhetik, hogy a Népszövetség tanácsát olyképen állítják össze, hogy az bármikor Németország ellen felhasználható lesz. Ebben az esetben a német kormány semmiképpen sem fog belépni a Népszövetségbe. Különösen szól ez — mint ismeretes — arra az esetre, ha a népszövetségi tanácsban helyet adnának Lengyelországnak is,

tozik, az egyetemet bezárják. A rektor külön is hangsúlyozta, hogy az egyetemi tanács csak utolsó esetben folyamodik az iskolaév bezáráshoz, addig minden eszközt igénybe vesz, hogy a rendet helyreállítsa.

Tegnap este a rendőrség letartóztatta I. Popescu diákokat, aki a Calan Victorián inzultált egy zsidót. Adták a hadbírósgnak.

A jasi esküdtszék tegnap tárgyalta Urziceanu diák ügyét, aki tudvalevőleg azzal volt vádolva, hogy egy ottani zsidó malomtulajdonosra négyszer rálőtt. Az esküdtszék a diákokat felmentette.

— **Megszökött egy nagyvárad kereskedő.** Nagyváradról jelentik: Weisz József és neje, nagyvárad szőnyegkereskedők, akik több városi céget jelentékenyen megkárosítottak, Nagyváradról eltűntek. Vagyunkra ma a károsultak megkeresésére, bünygyi zárlatot rendeltek el.

* **Könyvújdonások.** J. Brousson: Anatole France papucsban 200 lejt, Mereskovszkij: Péter és Alexej 240 (kötve 320), Koppányi Tivadár: A biológia modern problémái 110, Oláh Gábor: Patkánybűvölő (új versek) 100 lejt. Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában.

* **Brassóban** hirdetéseket, előfizetéseket felvesz és reklamációkat elintézt az Uj Kelet brassói képviselője, az Elekes Hirlapiroda Str. Portii 82.

Utiköltsége megtérül az árdifferencián, ha **kárpitos anyag** szükségletét **Back Bernát Oradea-M. Piafa Regina Maria 1 sz. atatt szerzi be.** Tele.on 9-55

Purim Palesztinái!

Slachmoneszért föld!

Ne legyen zsidó család, mely purimkor ne adományozna a Keren Kajemetre!

Az Uj Kelet az ország napi Szerkesztő: G. Felelős szerkesztő: az Uj Kelet elnöke: megjelölés

— Felhívás és holnap fel K. K. L. egy den egyes zsmányával jár jének vissza zsidót, hogy lehet legnagyoszt az ország 100 lejt ad 2 az Országból helyéhez ber visszaváltott nálja és örök dőknak. A m csak a Ker amely minden vásárlásra has site köteless ne jöhessen a körforgása a örökké vigás örökös öröm ért földet Keren Ka

— A kold ház március gyel Menyhé román Nemzedden Lengy színművét: az Ferenc „Ördő szindarab, am Színház bemu lődés mutatko

— Nagy lik meg a Inre festőmű aratott eredeti jaiból és rajza vármegyei pre március 2 án, tiz napig lesz felhívjuk erre kiállításra. A

— **Ellent egyezmény** osztrák keresk sel végződött. fikalása rövide azonban a pa egyezményvel uncsenek meg a selyemáruk gaszkodott a

— **Orosz kikötők.** Bak kezett utasok hogy Oroszors van. A kikötők és csak nehez egész Beszarábi vannak.

— **Kiprót látott repülő** technika terén technikusk forra Rimfähr már é gépeket ugy k ne álljanak m sonlően, tetszés Minthogy nem közök fölött,

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes orvosi és természeti tudományok napilapja
Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Erőst
Felelős szerkesztő Dr. Marton Erőst
Az Uj Kelet cikkeinek tanulmányozását csak a lapra
megjelenésével engedélyezhetjük.

A mai naptár

Vasárnap

5686. Adár 14.
Purim
1926. február 28

Hétfő

5686 Susan purim
1926. március 1.

— Felhívás a zsidó közönséghez. Ma és holnap felkeres minden zsidó családot a K. K. L. egy-egy munkatársa és felszólít minden egyes zsidót, hogy purim napján adományával járuljon hozzá Erec Jisráél földjének visszaváltásához. Felhívunk minden zsidót, hogy anyagi tehetségéhez képest a lehető legnagyobb adományával vegye ki részét az országépítő munkából. Mindenki, aki 100 lejt ad 20 négyzetméter földet vált vissza az Országból, melynek minden talpalatnyi helyéhez bennünket a történelem köt. A visszaváltott földet a Keren Hajjeszód szánja és örökbérletbe adja a bevándorolt zsidóknak. A mai palesztinai gazdasági krízist csak a Keren Kajemet tudja megoldani, amely minden zsidó adományát újabb földvásárlásra használja fel. Mindenki úgy teljesítse kötelességét purim örömnepén, hogy ne jöhessen a zsidó nemzetre a történelem kiforgása alatt soha többé gyász, csak örökök vigaszt. A boldog szabad népi élet örökös örömnepé. Schlachmoneszert földet ad a zsidóságnak a Keren Kajemet!

— A kolozsvári román Nemzeti Színház március másodikán mutatja be Lengyel Menyhért Antonia-ját. A kolozsvári román Nemzeti Színház március másodikán, kedden Lengyel Menyhért nagy sikert ért színművét: az Antonia-t mutatja be. Molnár Ferenc „Ördög”-e után ez a második magyar színdarab, amelyet a kolozsvári román Nemzeti Színház bemutat. A premier iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

— Nagy Imre képkiallítása kedden nyílik meg a vármegyei prefekturán. Nagy Imre festőművész, aki már tavaly nagy sikert aratott eredeti grafikai alkotásaival, most aktívabb és rajzaiból rendez kiállítást a kolozsvári vármegyei prefektúra üvegtérképében. A kiállítás március 2-án, kedden délelőtt nyílik meg és tíz napig lesz nyitva. A közönség figyelmét felhívjuk erre az eseményszámba menő jelentős kiállításra. A belépés a kiállításra díjtalan.

— Ellentétek a magyar-osztrák vámegegyezményről. Bécsből jelentik: A magyar-osztrák kereskedelmi tárgyalás ma megegyezéssel végződött. Ausztriában a megegyezés ratifikálása rövidesen megtörténik, Magyarországon azonban a parlament elé kerül. A kereskedelmi egyezményrel az ország kereskedelmi körei lényegesen megerősödnek, mert egyes cikkek, így a selyemárak vámjánál a magyar bizottság ragaszkodott a jelenlegi vámtételhez.

— Oroszországban fagy miatt állanak a kikötők. Bukarestből jelentik: Oroszországból érkezett utasok Konstanzában olyan kijelentést tettek, hogy Oroszországban igen kemény hideg időjárás van. A kikötők be vannak fagyva és a hajóközlekedés csak nehezen történik. Kisenevi jelentés szerint egész Besarabiában két nap óta állandó havazások vannak.

— Kipróbálják a mozgószerűvel ellátott repülőgépet. Bécsből jelentik: A repülőtechnika terén dr. Raimund Rimführ, az ismert technikus forradalmi újítást készült életbeléptetni. Rimführ már évek óta hangoztatja, hogy a repülőgépeket úgy kell megkonstruálni, hogy a szárnyak ne álljanak mereven, hanem a madarakéhoz hasonlóan, tetszés szerint mozgathatók lehessenek. Minthogy nem rendelkezett megfelelő anyagi eszközök fölött, elméletét soha nem sikerült neki

gyakorlati uton bemutatni. Három horvát gyáros tavaly megfelelő pénzt bocsátott dr. Rimführ rendelkezésére, az osztrák kormány pedig a régi arzonált adta oda a kísérletek céljaira. Dr. Rimführ most már annyira van, hogy a közeli napokban be fogja mutatni a mozgatható szárnyakkal felszerelt repülőgépjét. A találmány iránt óriási érdeklődés mutatkozik nemcsak szakkörökben, hanem a lakosság minden rétegében.

— Négy évre ítélték a leghíresebb német spiritiszta médiumot. Berlinből jelentik: Német spiritiszta körökben esztendő óta becsülték és tisztelték Kurt Wolff kartografust. Ez a negyvenéves férfi több szeánszon vett részt és a spiritiszták állítása szerint az ő segítségével mindig megjelentek a hívott szellemek. A spiritiszták feltétlen hódolattal hajóztak meg előtte. A múlt év november 16-án Neuköllnben szintén nagy és ünnepléses szeánszt rendeztek, ahol, amikor az elnök befejezte bevezető beszédét, Kurt Wolff halkán csak ennyit mondott: — Kérem a magnetikum forrását. Dr. Hans Koch erre a közönséghez fordult és megmagyarázta, mit kell ezen érteni: — Hogy a médium megfelelő transzmisszióval, szükséges, hogy kellő magnetikum jusson a szervezetebe. Ezt a magnetikumot legnagyobb mértékben fia és leányok árasztják ki magukból. Éppen ezért felszólítottam a jelenlevő tizenhat év között levő hölgyeket, szíveskedjenek idejönni az emelvényre, hogy Kurt Wolff kiválasztása között az, akiben a legerélyesebb magnetikumot sejtik. Néhány perc múlva nyolc leány állott sorba az emelvényen. Kurt Wolff egyenként végigmustrálta őket és végül a 18 esztendő Anna Drühberget, egy neuköllni kereskedő leányát választotta ki. A következő pillanatban elsétült a terem s haláls csend borult a teremre, majd hirtelen tömpött dulakodás zaja hallatszott. Hogy, hogy nem, valamilyen vigyázatlanság következtében a villamoslámpák kigyúltak és ekkor a közönségszörnyűködve látta, hogy Kurt Wolff dulakodik az nőránnyal. A férfiak felháborodva ugráltak fel s rákaptak rohanni Kurt Wolffra. Ez azonban egy mellékhelyiségbe menekült, ahonnan a rendőrök szedték elő. A neuköllni esküdtbíró, amely most tárgyalta a spiritiszta botrányt, négy évi fegyházra ítélte Wolffot.

— Eljegyzés. Adler Berthold Cluj eljegyezte Herczeg Renét Budapest.

— Adel Jonascu asszony a Faust Margareta-jában. A kolozsvári Román Opera vasárnap délutáni előadásán Margareta szerepét ezúttal először Adel Jonascu asszony, az Opera kiváló énekesnője fogja énekelni. Az előadás elé zenei körökben nagy érdeklődéssel néznek.

— Hamis okmányok alapján tagadták meg Károlyi Mihály beutazását Amerikába. Washingtonból jelentik: Montagne demokrata szenátor indítványt nyújtott be, amelyben javasolja, hogy a törvényhozás rendeljen el vizsgálót Károlyi Mihály gróf és felesége beutazási engedélyének megtagadásá ügyében. A szenátor azt állítja a javaslatban, hogy bizonyítékok vannak a kezében arra vonatkozólag, hogy Széchenyi László gróf, washingtoni magyar követ huszezer dollárt költött magánnyomozó ügynökségeknek a gróf személye ellen irányuló kutatásaira. Gróf Károlyi Mihály minden lépését detektívek raja figyelte. A beutazási engedély megtagadása hamis okmányok alapján történt. Hamisított okmányokat terjesztettek elő, amelyek azt igyekeztek bizonyítani, hogy Károlyi Mihály gróf és felesége oly politikai szervezetekkel érintkeznek, amelyekkel az Egyesült Államok kerül minden kapcsolatba.

— Nagy sikkasztás a fővárosi primárián. Bukarestből jelentik: A fővárosi primárián újabb sikkasztásnak jöttek nyomára. Gh. Jonscu irodafőnök a pénztárból 7 millió lejt sikkasztott. Üzemeit már évek óta folytatja. Tegnap otthon maradt, betegét jelentett, de ekkor már tudta, hogy feleltesszi rájöttek valamire. A megejtett rovatcsolás igazolta a vádat. Bizottság szállott ki lakására, ahol a tisztviselő ágyban feküdt. Agypárnája alatt revolver volt, melyet azért tartott, ha a sikkasztásra rájönnek, öngyilkosságot kövessen el. Letartóztatták.

MELODION ?

— Lemondott az indorei maharadzsa hogy egy táncosnő meggyilkolásáért bíróság elé álljon. Londonból jelentik: Az indorei maharadzsa kijelentette, hogy két évig lemond uralmáról, amelyet egy kormányzótanács vesz át. Ő maga Angliába megy, ahol az angol kormány várfogságra fogja itélteni. Az eset előzményei a következők: Sir Tukoji Rao Holkár, Indore maharadzsa ellen néhány hónappal ezelőtt az a vád merült fel, hogy vendégét, Pawla gazdag kereskedőt megölette azért, hogy a kereskedő barátnőjét, Mundaz Bagumot a maga számára megszerezze. A bíróság a maharadzsa három alkalmozottját halálra, négyet pedig életfogytiglani deportálásra ítélte. Az elítéltek közül a maharadzsa iránt egyetlen szóval sem árulták el, hogy a gyilkosságra felhatalmazást kaptak uruktól. Egy másik percben azonban egy vádlott azt vallotta, hogy a maharadzsa háromezer fontsterlinget ígért neki arra az esetre, ha a táncosnőt lakosztályába csalja. A maharadzsa a vádak sulya alatt önként lemondott két évig trónjáról, nehogy súlyosabb büntetésben részesüljön.

* Uj kávéház nyílt meg Kolozsváron. Február hó 27-én Kolozsvár életébe eggyel több szín, több hang keveredett. A volt Patria Lloyd-kávéházat nagyszabású átalakítási munkálatok után tegnap este nyitották meg. Az új kávéház tulajdonosa, Szinetár József „Palermo”-ról nevezte el a kellemes helyiséget, ahol mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, elsőrangú ételek és italok állanak a nagyközönség rendelkezésére.

— Mi van az álarc mögött? Körülbelül kétezer éves szokás már a zsidóknál, hogy az év egyetlen napján, Purimkor, az örömtől és jókedvtől regyogó arcok álarcba bujnak a saját mulattatásukra. A kolozsvári rendőrség, az ostromállapotra való hivatkozással, betiltotta az álarcosok és jelmezeselek purimesti felvonulását. A szigorú rendelkezés ezzel szépen lerántotta rólunk az álarcot és arra kényszeríti a zsidókat, hogy még Purim napján is álarc nélkül járjanak. Elvégre, ha a zsidók egész évben elkeseredett arccal járnak, miért akarják szírcemődra épen akkor elrejtetni, amikor mosolyognak és nevetnek? Ugyán az a sok rossz zsidófaji sajtóság közé tartozik az irigység is. Hogy a purimi álarc ősrégi szokás? Ugyan ki törődik manapság az ősi szokásokkal? Hát szokás volt azelőtt a zsidót vonaton ütni? Ma pedig rendes szokás ez. Hogy azelőtt nem létezett vonat, az nem fontos. A baj csupán az, hogy zsidó létezett. Még nagyobb baj, hogy létezik ma is, amikor olyan egyes és őszinte időket élünk, hogy a gyáva és az egyszerű mulatni vágyó zsidót álarc mögé sem engedik bujni. Vagy talán az egész csak purimi tréfa akar lenni? (k. l.)

— Rádió nem szabad szerelmi üzenetet küldeni. Prágából jelentik: A Lucerna-teremben szombaton délután katonai hangversenyt rendeztek, amelyet rádióval küldtek szét. Ez alkalommal érdekes incidens fordult elő: a hangverseny közben két fiatalember felugrott ülőhelyéről és a katonazenekar mellett felállított mikrofonhoz rohant, amelybe a legnagyobb erővel kezdtek valamit kiabálni. Mint-hogy megzavarták a rádiótovábbítást, a két fiatalembert lefogták. Kihallgatásuknál előadták, hogy nőbarátnőjükkel, aki szenvedélyes rádióhallgató és vidéken él, megállapodtak, hogy rádióval küldenek üzenetet számára. A két fiatalember ellen megindították a büntető-eljárást.

— Kizárják az angol gépipari munkásokat. Londonból jelentik: A gépipari munkások elhatározták, hogy az összes munkásokat március 23-tól kezdve kizárják. A határozat óriási megdöbbenést keltett a munkásság körében és attól tartanak, hogy komoly lázadásra kerül a sor.

— A „Konkordia” eltűnt vezérigazgatója Temesváron tartózkodik? Bécsből jelentik: A „Neuss Wiener Journal” temesvári értesülés szerint Hönich Henriket, a budapesti „Konkordia” eltűnt vezérigazgatóját csütörtökön Temesváron látták és jelentékeny mennyiségű pénz volt nála. A hír megerősítésre szorult.

* Ingyen parfümpermetezés hölgyeknek. A párisi idény legdivatosabb és legelőkelőbb parfümje a disztíngált, kellemes és rendkívül tartós Narcisse Noar, melyet Romániában kizárólagos joggal a Rózsa Royal kolozsvári drogéria árusít. A Narcisse Noar parfümöt dekánként, a Narcisse Noar kölnit pedig üvegenként kímérve árusítja a Rózsa Royal drogéria, mely minden hölgyvívőjét vásárlás előtt Narcisse Noar parfümmel permetezi.

KÖZGAZDASÁG

Emelkedik a román petróleumvállalatok termelése

A bukaresti és párisi tőzsdén emelkednek a román petróleumrészvények

(Bucuresti-Bukarest, február 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Moniteur du Petrole Roumain” jelentése szerint a moreni kőolajforrások erupciói még mindig tartanak és naponta hatvanhatvanöt vagon kőolaj kerül fölszínre. Ugyanekkor a kerületben az „Astra Romana” most nyitotta meg egyik kőolaj forrását, amely naponta tízenöt vagonot produkál. A moreni kerület északi részében ugyanaz a vállalat újabb naftaforrásokat talált. Az ország naftatermelése naponta hétszázötven-nyolcszáz ciszterna. Az utolsó két hónapban a következő emelkedéseket mutatja ki a statisztika:

	Dec.	Jan.
Creditul Minier	33.922	45.138
Steana Romana	27.416	29.823
Phoenix Oil	22.025	28.512
Astra Romana	28.949	28.377
Sirius	11.882	22.551
Romano Americana	20.415	20.337

Itt említjük meg, hogy február első felében, a bukaresti börzén a romániai petróleumérték erősen emelkedtek. A párisi tőzsdén jegyzett román naftaártek szintén emelkedőben voltak. A részvények közül a bukaresti tőzsdén 1926 január 30-tól február 15-ig a Steana Romana részvényei 3800 lejről 4050 lejre emelkedtek, az Astra Romana részvényei 8825-ről 9550 re, a Concoridiáé 2900 ról 3025 re, a Creditul Minieré 2100-ról 2325 re, az I. R. D. P. pedig 1300-ról 1310 re. A kisebb értékpapírok nem mutattak sem süllyedő, sem emelkedő tendenciát.

A „Compagnie de Petroles Prospero” egy újabb alapítása a „Franco Roumanie de Petrol”. Az új vállalkozás egyik alapítója a Lillben működő román konzul.

Kitüntették a kolozsvári munkaügyi inspektorokat. Öfelsége az ország közgazdasági életének felirégtatása körüli érdemeik elismerésül dr. Joan Chirila központi munkaügyi felügyelőt a Román Korona rend tiszti, — Victor Jonascu felügyelőt pedig a Román Korona rend lovagi fokozatának jelvényével tüntette ki. A kitüntetés két rendkívül érdemes tisztviselőt ért.

Felhívás a cipésszaktanfolyam résztvevőire. A kolozsvári cipész szaktanfolyam szervezőbizottsága felhívja mindazokat, akik eddig a cipész szaktanfolyamra jelentkeztek, hogy vasárnap délelőtt 9 órakor pontosan és feltétlen jelenjenek meg az Iparkamara 3. számú termében. Aki vasárnap nem jelenik meg, nem vehet részt a tervezett szaktanfolyamon, mely a jelenlegi helyzet szerint már hétfőn, március 1-én kezdetét is veszi.

Az erdélyi aranybányák komercializálása. Az „Adeverul” jelentése szerint az ipari és kereskedelemügyi miniszter egy angol konzorciummal tárgyalásokat kezdett az erdélyi aranybányák engedélyezése ügyében. Az aranybányák összes javait 80 millió lejre értékeli, amely összeggel, mint sporttal, a román állam hozzájárulna az alakítandó komercializáló társasághoz. Az angolok az ezenfelül szükséges összeget biztosítanák. Az angol konzorcium ellátná a vállalatot modern technikai felszereléssel, hogy a bányaművelést teljesebbé tegye és az aranytermelést megnövelje.

Megnyitották a temesvári iparkamara új székházát. Temesvárról jelentik: A temesvári kereskedelmi és iparkamara új székházában tegnap volt az első igazgatótanács ülés. A tagok a leg-

teljesebb elismeréssel adóztak a vezetőségnek az izléses és győztes belső berendezését, amely vetekedhet bármelyik világváros iparkamarájának berendezésével. Az ülésen Kun Richard országos fontosságú javaslatot terjesztett be. Javasolja, hogy az iparkamara kezdjen erélyes országos akciót a luxus és forgalmi adék, valamint a spekulatív törvény eltörlése érdekében. Irjanak fel a minisztériumhoz ilyen értelemben és keressék meg az összes társ-kamarákat, hogy csatlakozzarak a mozgalomhoz. Katos Armin javasolja, hogy kérjék meg a pártügyminiszteriumot és a kereskedelemügyi minisztériumot, hogy minden olyan javaslat, mely a kereskedelmet és ipart érdekli, ne kerülhessen a törvényhozó testületek elé, amíg az ügyvédi kamarák azt nem véleményezik.

Sulyosbodik a budapesti Konkordia malom válsága. Budapestről jelentik: A Konkordia malom beszüntette termét. 200 munkást elbocsátottak, tisztviselőiknek felmondottak. Hönigh vezérigazgató páncélszekrényében megtalálták a csikági tőzdevesztéséről szóló elszámolásokat. Az átmeneti válság dacára a Konkordia fenmaradása biztosítva van, minthogy a szanalást a Hatvani Deutsch cég vette kezébe.

Március 10-én tartja a kolozsvári kamara igazgatótanács ülését. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara igazgatótanácsa szokásos havi közgyűlést legközelebb március 10-én tartja meg, amikor is a f. b. úri ügymenetről számolnak be.

Három új igazgatót kap a Banca Nationala. Bukarestből jelentik: A Banca Nationala igazgatóinak létszámát 6-ról felemelték 9-re. A két helyre a kormány delegál igazgatókat, 1-et pedig választás útján töltenek be. A kinevezettek hír szerint Iaculetz beszarábiai miniszter és Lepadatu Joan ismert nemzetipárti közgazdasági tényszerű lesznek. A választás útján Giurgiu jelenlegi pénzügyi államtitkár kerül be.

A belföldi gabonapiac helyzete. Az erdélyi gabonapiacokon a kereslet ugyszólván minden cikkben alábbhagyott. Buzát csak vetőmag céljából keresnek, míg rozsot Besszarabiába. Egyedül a burgonya drágult meg ismét, melyből kevés a készlet és azt sem igen lehet szállítani. Most már végleg megállapítható, hogy az ézei vetések, ahol az árvis nem pusztította el, elég jól teleltek ki, a nedves tél a kárteknő rágcsálók ragyreszt elpusztította és a korai tavasz kilátást nyújt arra is, hogy a kikapuzult, vagy elmaradt szántásokat pótolják. Gabonárak per métermérszabab feladóállomás: Buza, Erdélyben 950—960 lej. Bánátau 910—925. Rozs szilárdabb. Ár Erdélyben 700—720, Bánátau 660—680. Takarmányárpa Erdélyben és Bánátau 510—530, sörárpa mindentűnt 650 lej, zab Erdélyben 550—560, Bánátau 530—540. Burgonya 200 lejre emelkedett. Lóhere és lucerna elnyúltak. Ár per kilogrammként 55—60 lej. Kukorica csekély kereslet mellett Erdélyben 430, Bánátau 385—390, március közepére 405—415 lej. Kendermag 670—690, pogácsa 350—405, lenmag 1150—2000, de csak igen nehezen talál vére, pogácsa 600, rapraforgómag 900, pogácsa 570—600, tékmag 1100—1200 lejre esett, pogácsa 700—720, búkköny 600—650, fehér bab 430—450, tarka bab 380—400, grátat bab 680—710, lenese 1000—1100 lejre esett, hámozatlan boró 500—550, ab feladó állomás. A gabonárak esése folytán az árlemények árai szakkvételnél Kolozsváron a következőképp alakulnak: 0 és liszt és buzdara 15 50, főzöliszt 14 50, 5 és liszt 13 50 7-es 9 50, takarmányliszt 5 50. Szitelt kukoricaliszt 7 50, szilárdabb 6, kukoricadara 5 50, árpadara 6 25 lej per kilogrammként. A cseh-szlovák behozatali vámok eddig hatástalanul maradtak, ezért a hivitel még nem indult meg. Belföldön valamivel javult az érdeklődés, mely azon-

ban csakis a nyomott árak mellett kíván vásárlás eszközölni, míg malmok változatlan 1380—1400 lejes árakat igényelnek. Korpát gyengén keresik, ára 410 lej ab feladó állomás.

TŐZSDE

Február 27-én

A lej: Zürichben 219 50, Párisban 11 40, Budapest —, Bécsben —

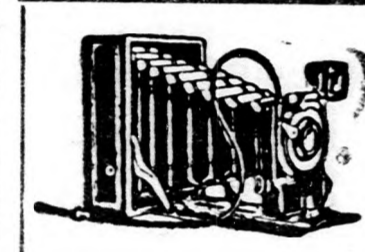
Kolozsvár. A piacon általános üzletlenség. Az erős kínálattal szemben a kereslet tartózkodó. Üzletkötés alig fordult elő. Az ár-folyamok a követ-kezők:

Bécs 33 40—33 20, Prága 7 00—7 02, Budapest: 296—300, Páris 8 65—8 75, Zürich 45 60—45 85, Newyork 235 00—237 00, London 1154—1160, Milánó 9 60—9 65.

Zürich. Zárlat: Berlin 23 65, Amsterdam 208 12, Newyork 519 75, London 2526 50, Páris 1800 00, Milánó 2087 50, Prága 1539 50, Budapest 72 80, Belgrád 912 50, Bukarest 219 50, Varsó 64 50, Bécs 73 25.

Bukarest. Devizák: Páris 8 65, Berlin —, London 1157, Newyork 237 00, Milánó 9 55, Zürich 45 75, Bécs 33 20, Prága 7 02, Budapest —

Bukarest. Valuták: Napoleon —, német márká 56 00, leva 1 70, török lira 125, london sterling 1160, francia frank 8 70, svájci frank 45 90, olasz lira 9 60, drachma —, dinár 430, olárf 237 50, lengyel forint 33 00, osztrák schilling 33 60, magyar korona 33 50, cseh korona 7 10, belga frank 10 35, holland forint 96 00

Vidéki amatőrfényképesők kérjenek arjegyzéket
POLITZER
fotóáruházról Carei-Mare.
Vidéki szétküldés. Alapítotott 1896.

Zsoldos tanintézet

Az ország legrégibb és legjobb előkészítő tanintézete. Teljes anyagi felelősség mellett készít elő középiskolai magánvizsgákra, ösztönségre vidéki tanulókat is.

Budapest, VII., Dohány-u. 84. Tel. I. 124-47.

Tavaszi kalapmodellek

dus vászttékben. Átalakítások olcsón és pontosan
Moskovits kalapszalonn, Reg. Ferd. 3. udvar

**„DURA”
BATERIE**

SPORT

Bajnoki mérkőzések. Ma délután zajlik le a kolozsvári sportpályákon a bajnokság tavaszi szezonjának első fordulója. A városi pályán Academia—Victoria és Vasas—Kac, a vasutas-pályán CFR—RMS mérkőzések lesznek. A tavaszi szezon első fordulóján így meglehetősen szürke mérkőzések szerepelnek, amelyek nem ígérnek különösebb sportélményt az utóbbi időben leapadt számú mecslátogatóknak.

A Comitetul Regional tisztújító közgyűlése. Ma délelőtt 11 órakor kezdődik a bürgyógyászati klinika előadótermében a kolozsvári szövetség tisztújító közgyűlése. Amint azt tegnapi számunkban megirtuk, az egyesületek többsége csütörtök este tartott értekezletén megállapodott az új tisztikar összeállítására vonatkozólag. Minden valószínűség szerint a szélsőséges irányzatú sportegyletek reprezentánsait is sikerülni fog a közgyűlés folyamán jobb belátásra bírni és sikerülni fog eliminálni azokat az ellentéteket, amelyek a kolozsvári sport fejlődésének már évek óta útját állják. Ebben az esetben természetesen mi készséggel fogjuk az új vezetőséget konstruktív és csak a tiszta sport szempontjait szem előtt tartó munkájában támogatni.

Transsylvania Ernyőáruház

Cluj, Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi Miklós-utca) 17. szám alatt
március elsején megnyílt.

Saját gyártmányu ernyőkülönlegességek, Clujon eddig még nem ismert olcsó árakon.

Speciális
ernyőáruház

Behuzások és mindennemű javítások pontosan és olcsón eszközöltetnek

SZIN

Alexandra
évad legna
Alexandra.
orkánszerű
jelenetét u
Alexandra
nak. Hétfő
emelt hely
helyárak m
lebbi előad
ó akor rend
este 9 órak
hétfőn és k
ezekre az e
jegyeket. A
tekintettel
gondoskodn

Engem

ház hesszu
Mihálynak
vigjátékát.
szik hangul
ként is kell
vári Magyar
először. Bar
Gizi, Forgá
Kemény, L
paket. A n
kiséri jazz b
bitott zenek
Leóvey J

Mag

Vasárnap d. e
Hevesi I
des esti
Vasárnap d. u
Rendes e
Neményi
Vasárnap d u
helyárak
Vasárnap e t
(Mórséke
netben. S

Hétfő: Alexan
helyárak.

Kedd: Alexan
Bérletszül

Szerda: Az sz
Ló művé

Bérletszül
kal, Soroz

Csütörtök: Az
második e

bérlet 81

Pénteken: Eng
ször. Prem

Szombaton délu
ifjusá i el

désének 3
he'yárak

vics Jenő

Szombat este 8
születben.

László An
szám: 27

Vasárnap délelő
(Rendes e

Vasárnap d-lutá
asszony. (J
Ihász Al

Sorozatszár
Vasárnap délutá
donság má

zatszám: 2

SZÍNHÁZ - MŰVESZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi irodás közleményei

Alexandra — rendes helyárrakkal. Az idei évad legnagyobb operettslágere kétségkívül az Alexandra. Esténként zsúfolott néző ér kitörő, orkászertü tapsai kísérik az előadás minden jelenetét úgy hogy a sok ismétlés miatt az Alexandra előadásai a késő éjtéli órákig tartanak. Hétfőtől kezdve az Alexandrát nem fel-emelt helyárrakkal, hanem a szokásos, rendes helyárrak mellett adják. Az Alexandra legközelebbi előadásai: Vasárnap délután fé három óra kor rendes esti helyárrak mellett, vasárnap este 9 óra kor mérsékelt emelt helyárrakkal, hétfőn és kedden rendes helyárrakkal. Mindezekre az előadásokra már a uttja a pénztár a jegyeket. Az egyre fokozódó érdeklődésre való tekintettel mindenkinek tanácsos jegyről előre gondoskodni.

Engem szeress! A budapesti Magyar Színház hosszú hónapokig tartotta műsorán Földi Mihálynak ezt a kedves és hangulatos énekes vígjátékát. Tanc, muzsika, mulatójelenetek teszik hangulatosá s vidámmá ezt az egyébként is kellemes s indarabot, melyet a kolozsvári Magyar Színház péteken este mutat be először. Baróti Erzs, K. Tóth Erzs, Marsi Gizi, Forgács Sándor, Mihályfy, Homokay, Kemény, Leóvey, Désy játszó a vezető szerepeket. A mulató jeleneteket Kőrösi Dudas kíséri jazz banddal kiegészített és megnagyobított zenekarával.

Leóvey jubileum. A Magyar Színház nagy apparátussal készül mezejünnepelni Leóvey Leó művészi mű ödésének 30-ik évfordulóját. Szerdán este tartja meg ezt a jubileumot a színház, amikor is „Az ezred apja” című vígjátékot játsza a színház művésze együttese. Ebben a mulatságos francia bohózatban Leóvey Leó kü ödösen kedves és kacagtató szerepet játszik. Partnerei lesznek Neményi Lili, Marsi Gizi, László Aranka, Miklósy Margit, Köszegi Margit, Forgács Sándor, Ihász Aladár, Homokay Pál, Mihályfy László, Izso Miklós, Deesy Jenő, Kemény László. Csütörtökön megismétlik „Az ezred apja” előadását. A szerdai jubileum alkalmából, előadás után bankettet rendeznek Leóvey Leó tisztelői és kik azon résztvenni chajtanak, a titkári hivatalban jelentsék be.

Magyar Színház heti műsora

Vasárnap d. e. fél 11 kor: Jean Athanasiu és Hevesi Piroksa együttes hangversenye. (Rendes esti helyárrakkal. Sorozat 263)

Vasárnap d. u. fél 3 kor: Alexandra (Ötödészor. Rendes esti helyárrakkal. Karácsonyi I-livel, Neményi, Ihász és Lászlóval. Sorozat 264)

Vasárnap d. u. 6 kor: A csirkefogó (Leszállított helyárrakkal. Sorozat 265)

Vasárnap este háromnegyed 9 kor: Alexandra (Mérsékelt emelt helyárrakkal. Bérletszűnetben. Sorozat 266)

Hétfő: Alexandra (Hetedszer. Mérsékelt emelt helyárrak. Bérletszűnet. Sorozat 267)

Kedd: Alexandra (Mérsékelt emelt helyárrakkal. Bérletszűnet. Sorozat 268)

Szerda: Az ezred apja. (Ünnepi előadás Leóvey Leó művészi működésének 30-ik évfordulóján. Bérletszűnetben. Mérsékelt emelt helyárrakkal. Sorozatszám: 269).

Csütörtök: Az ezred apja. (A Leóvey-jubileum második es'ete. Rendes helyárrakkal. Napi bérlet 81 szám. A. Sorozatszám: 270).

Pénteken: Engem szeress! (Énekes újdonság először. Premierbérlet 41 szám. Sorozatszám 271)

Szombaton délután 4 óra kor: Liliomfi. (Redkivüli ifjusá i előadás Leóvey Leó művészi működésének 30-ik évfordulója alkalmából. Olcsó helyárrakkal. Bevezető előadást tart: Janovics Jenő dr. Sorozatszám: 272).

Szombat este 8 óra kor: Orlov. (28-adszor. Bérlet szűnetben. Lengyel Irénnel, Neményi Lillivel, László Andorral, Ihász Aladárral. Sorozatszám: 273).

Vasárnap délelőtt 10 1/2 óra kor: Brisszia matiné. (Rendes esti helyárrakkal. Sorozatszám: 274).

Vasárnap d. lután 2 1/2 óra kor: A hamburgi menyegyzony. (Lengyel Irénnel, Neményi Lillivel, Ihász Aladárral. Mérsékelt helyárrakkal. Sorozatszám: 275).

Vasárnap délután 6 óra kor: Engem szeress! (Újdonság másodszer. Rendes helyárrakkal. Sorozatszám: 276).

Vasárnap este kilencórákor: Alexandra. (Kilencórákor. Rendes helyárrakkal. Bérletszűnetben. Karácsonyi I-livel, Neményi Lillivel, László Andorral, Ihász Aladárral. Sorozatszám: 277)

Hétfőn: Engem szeress! (Harmadszor. Napi bérlet 83 szám. A. Sorozatszám: 278).

Kedden: Alexandra (Tizedszer. Bérletszűnetben. Rendes helyárrakkal. Sorozatszám: 279).

Hölgyeim! Megérkeztek a legújabb seiyem, szalag modellek az

IDEAL

kalapüzletbe
Cluj, Calea Regale Ferdinand 8.
fejtűnő olcsó árakkal.

Lloyd Expr.
Telefon 419

Erdély legrégibb és legmegbízhatóbb

zongora raktára

Cluj, Str. Saguna 14.

TRISKA I.

Szállit zongorát, pianót gyári árban, a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett. Több ezer elismerő irat megtekinthető. Vidékre szállítási költségeit a cég viseli.

Tánc- és művészlemez, beszélőgépek raktáron.

Ajánlok elsőrendű

כשר של פסה

italokat

50 literen felüli megrendelésnél utánvét vagy a pénz előzetes beküldése mellett:

Magurai közhaséges ..... lit. Lei 18
Magurai rizling, bakatcr ..... lit. Lei 20
Magurai muskotály furmint v. leányka Lei 25
Szilvórium 50—100% erősségben, 100% o-ja L. 70
Seprópálinka 100%-o-ja ..... L. 120
Nagyobb mennyiség vételnél megfelelő ártengedmény. Hordók a felszámított árban vételnél vissza.

Megrendelések: M. Csengeri, Simleul-Silvaniei.

Eladó kötszövőgyári berendezés,

mely áll alant felsorolt gépekből, teljesen üzembépes legjobb állapotban, kedvező fizetési feltételekkel.

5 drb. 7/80-as	1 drb. 6/60-as
2 drb. 8/70-es	2 drb. 7/50-es
3 drb. 8/80-es	3 drb. 12/60-as
3 drb. 10/80-as	1 drb. 5/80-as
1 drb. 9/50-es Jacquard	2 drb. 6/20-as
2 drb. 6/50-es	1 drb. 10/70-es

2 drb. motorikus spulnizógép 12—12 spindli berendezéssel.

Gépek vevőjének kívánatára rendelkezésre bocsátatik a vevők névsora, amely

évi 10-12 millió

forgalomnak felel meg. — Cim a kiadóban.

Husvétí fűszerárak

szilva, csokoládé, paprika, bors, gyömbér, ecetsav, cukor, kávé stb. kapható:

LÉB Fivéreknél,

Cluj. — Telefon 471.

UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYA

Cluj, Str. Baron L. Pop 10

Zsidó irodalom

(Német nyelven)

Achad Haam: Am Scheidewege I II. ...	924
Agnon: Der Verstossene	175
— Und das Krumme wird gerade (Halb'lein)	220
Max Brod: Im kampf um das Judentum	100
Braun: Ein kurzer Gang durch die jüd. Geschichte	45
Bergmann: Worte Mosis	200
Bernfeld: Die jüdische Literatur	175
— Kinderheim Baumgarten	150
Bernstein: Der Zionismus	32
Beer: Der Frau im izr. Alertum	35
Buber: Die Jüdische Bewegung I-II ..	290
Bermann: Palestina (Eia Reisebuch) ..	80
Bialik: Essayes	280
— (Leinen)	345
Dubnow: Jüdische Geschichte	100
Cohn: Frauentragen in Palästina	90
Glückel von Hammeln. Denkwürdigkeiten	295
Goldstein: Jüd. Nationalliteratur	62
Grosch: Dr. Simon Ahron	40
Gronemann: Hawdloh und Zapfenstreich (Leinen)	320
H. George: Moses der Gesetzgeber	35
Grancowsky: Problem der Bodenpolitik in Palestina	145
— (Geb.)	205
Friedemann: Das Leben Herzl's	145
Teodor Herzl's Tagebücher I-II III (Lein.)	1700
— Zionistisch Schriften (Geb.)	240
— Der Judenstaat	60
Hermann: Nathan Birnbaum	62
Kann: Erez Jisroel das Jüdische Land	150
Lichtem: Der Aufbau des jüd. Palestina	32
Perez: Chassidische Geschichten	195
J. skor: Ein Gedankbuch	130
Jüdische Literatur durch zwei Jahrtaus.	150
David Kojeva: Der moralische Gott ..	175
Krupnik: Die jüdische Partaiea	32
Margulies: Kriik des Zionismus	260
Mendele Moicher S'urim: Schloimele (geb.)	320
— Schloimele (Leinen)	400
— Die Mähre (Geb.)	260
— (Leinen)	320
— Die Wunschring (Geb.)	320
— (Leinen)	375
Nordau: Zionistische Schriften	375
Nossig: Juden und Polen	80
Rupin: Der Aufbau des Landes Jisrael	220
Robinson: David Wolfson (Geb.)	175
Schuller: Der Bessenadel der Juden ..	62
Schalom Asch: Kleine Geschichten	145
— Die Erde	40
Sch. Alejchem: Marienbad (Roman)	165
Scherbel: Jüdische Arzte	50
Taub: Jüdische Wanderungen	120
Trumpeldorfer: Tagebücher	375
— (Leinen)	435
Der Jude 1923. évfolyam	60
Wilbuschewitsch: Aussichten der Industrie in Palestina	675
Der Jude 1924 évfolyam	675
Erez Jisrael (3, 4, 5)	30
Der XII. Zionistenkongress (1921)	80

Zsák Ponyva

Mindennemű célokra legelőnyösebben beszerezhető

Albala Izsó

Timisoara

Piata Traian No 10

DE
én
arisban 11:40, Buda.
Italános üzlettelenszomben a kereslet fordult elő. Az ár.
7:00—7:02, Buda.
7:50, Zürich 45 60
00, London 1154—
23 65, Amsterda
ndon 2526:50, Páris
rága 1539:50, Buda
0, Bukarest 219 50,
Páris 8 65, Berlin
rk 237 00, Milánó
33 20, Prága 7:02
león —, német
örök lira 125, ton
8 70, svájci frank
achma, —, dinár
orint 33 00, osztrák
33:50, cseh korona
nd forint 96 00
ki amatőr ényképezők
rjenek arjegyzéket
OLITZER
arháztól Carei-Mare.
ki székfűdés. Alapít
tatott 1896.
intézet
legjobb elő-
teljes anyagi
t elő közép-
a, éretti-
alulását is.
4. Tel. J. 124-47.
modellek
Átalaki-
ontosan
Reg. Ferd. 3.
A
RIE
T
la délután zajlik le-
ajánokszá tavaszi sze-
pályán Academia —
sutas-pályán CFR—
tavaszi szezon első
szürke mérkőzések
nek különösebb sport-
padt számú meclá-
tisztújító köz-
or kezdődik a bör-
nében a kolozsvári
Amint azt tegnapi
egyesületek többsége
én megállapodott az
onatközölag. Minden
ges irányzatu sport-
rni és sikerülni fog
ket, amelyek a ko-
évek óta utját áll-
tesen mi készséggel
nstruktív és csak a
előtt tartó munká-

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Állást keresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő

Klári! Váremk Szigeten, Dorobantilor No 2. Vagy válassz e lapban. 703

Perfekt, intelligens gép-írónt keres sügősen újságíró délelőtt 8-10-g. Jelentkezni délután 2 és fél 3 között. Ma ális-utca 5. Pensio 4-es szoba.

Autófuvarozást, telje en új géppel csanem ingyen nappal vagy éjjel bárhová vállalom. Cim: A exandru Porutiu Cluj, Calea Regale Ferdinand 11f.

Angol, román, német nyelvórákat adok. Monostor-ut 69. 668

Szakképzett izr. vaske reskező, nőlen, harminc éven felül, megfelelő irodai gyakorlat al, raktárnoki állást nyerhet vasnagykereskedésben. Ajánlatokat „Perfekt” jelző alatt kérünk a kiadóba. 703

HUNWALD

Str. Vlahuja (volt Bolyai-u.) 3. Telefon 147

Üvegcsiszoló és tákrőgyár. Táblatüveg raktár és üvegesítő vállalat. Hibás tákrők újrafoncsorozása 100%

Két fiatalember (különbejárati szobában lakást és jó kóser kosztot kaphat. Egyetem-u. 5, ajtó 3.

MARTIN PAL Jun.
Cluj, Piața Mihail Viteazul 25.

כשר ועלכווארען פאבריק
ערציגט אללערלייא ועלכווארען
פארשעדיגע פראדעקטער פאר נאכאמטע
פערשקווארט. פרייקארטאט אונד דער און פערלאנגען.

Ursus-Extra

világos sörkülönlegesség mindenütt kapható.

CZELL-Sörfőzde, Kolozsvár-Monostor

Pályázat.

Az aradi izr. neolog hitközség előmádkozói állásra pályázatot hirdet. Zeneileg képzett pályázó előnyben részesül. Az okmányokkal kellően felszerelt ajánlatok, f. évi március hó 15-éig nyújtan-dók be. Utiköltséget csak a próbaelőmádkozásra meghívandónak térítünk meg.

Arad, 1926. február hó 22.

Az előjáróság.

Rendkívüli alkalmi árak!

I-a szines french ing csak 260 lej
Selyem elejű ingek, legfino-mabb kivitelben csak .. 350 lej

WEISS SIEGFRIED

kalap- és uridivat áruházában, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 10 sz.

ENRILO babkávával

keverve, alig különbözik a tiszta babkávától. Ez a keverék az ENRILO által erősebb és tartalmasabb zamatot és több tápértéket kap. Az ENRILO használata a kávéfogyasztást olcsóbbá és takarékosabbá teszi. Az Enri-lo egyedül gyártói,

Franck Henrik Fiai cég, kezkesedik kitünő minőségeért
ENRILO

Meghívó.

A Közgazdasági Bank Részvénytársaság Cluj - Kolozsvár

folyó évi március 8-án d. u. 5 órakor, az intézet helyiségében (Str. Memorandului 20. sz.) megtartandó

XV. évi rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Tárgysorozati:

1. Az igazgatóság jelentése a múlt üzletéről, a zárszámadás előterjesztése a nyereség felosztására vonatkozó indítvány és a felügyelő-bizottság jelentése.
2. Határozathozatal a tiszta nyereség hovaforrítása valamint az igazgatóság és felügyelőbizottság részére adandó felme tvény tárgyában.
3. Igazgatósági tagok megválasztása.
4. Felügyelő-bizottsági tagok megválasztása.
5. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

A közgyűlésen résztvenni kívánó részvényesek tartoznak részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbb 3 nappal a közgyűlés előtt az intézet pénztáránál elismervény ellenében letenni.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált zárszámadás, az arra vonatkozó jelentéssel együtt az intézet pénztártermében közszemlére ki van téve.

VAGYON				Mérleg-számla				TEHER			
Pénztár	1549027	94		Alaptőke:							
Pénzüntézeteknél	830740		2,379.767	Régi kibocsátás	2,000.000						
Váltótárca			10,761.667	Új kibocsátás 1925 VI. 4 6 1	4,000.000		6,000.000				
Folyószámlaadások felezetel			6,891.723	Tartalékok:							
Értékpapírok	460.128		460.128	Rendes tartalékalap	1,850.000						
Szavotságok	746.155		746.155	Kétes követelések tartalékalapja*	124.959	73	1,474.959	73			
Ingatlanok	843.077		843.077	Betétek:							
Előre fizetett kamatok	59.133		59.133	Takarékkönyvre	7,455.313						
Berendezés			1	Folyózámlán	2,265.328	09	9,720.641	09			
			22,141.652	Folyószámla hitelezők			1,125.972				
				Visszleszámított váltót			2,591.720				
				Fel nem vett osztalékok			77.969				
				Átmeneti kamatok			204.485				
				Nyereség			945.903				
				+ Folyó évi dotációval Lei 1,559,550-09			22,141.652				
VESZTESÉG				Veszteség-nyereség számla				NYERESÉG			
Tisztifizetések, üzleti költségek, adók, illetékek és házbér			2,241.930	70	Nyereségáthozat múlt évről		31.669	97			
Nyereség:					Kamatok, jutalékok és különféle nyereségek		3,169.834	84			
Múlt évről áthozva	81.669	97			Kétes követelésekből befolyó		16.830				
Folyó évi nyereség	914.233	64	945.903	61							
			3,187.834	31			3,187.834	81			

Cluj, 1925. december hó 31-én

Az igazgatóság
Blatt Ignác, Cristache Simonescu, Ioan P. Negrutiu, Hirsch Adolf, Dr. Hirsch József, Klein Miksa
Dr. Hirsch Gyula, Dr. Hosszu Vazul, Dr. Ládsy István, Molnár Jenő, Dr. Sorban Miklós
Dr. Semlyén Hugó, Dr. Starrak Hugó Viktor, Szakács Kálmán, Semlyén Tivadar, Carol Weirlich

A felügyelő-bizottság:
Blatt Dávid, Dr. Borbély István, Căclula Miklós, Victor Dimítriu

Közgazdasági Bank Részvénytársaság, Cluj, Strada Bazei L. Pop (volt Brassay-utca) 19 szám.

Szerkesztőségi hivatal és Cluj-Kolozsvár L. Pop (Brassay-utca) Telefontelefon 977, 228 és N. Sz. — Egy szám ára 1000 és vidéki Budapestben

1926 március

Nin

Alig hárszáz évvel ezelőtt, azaz a magyarországi szláv lakosság az azt látva megijedt és megijezése Nincsiés tárgyalásokra rit ezen társaság, hogy szláv lakosság mai hirdás pontját a b... képezi, ami feladva a ki... szempontok... litika irányit

Hogy a... lés rövidese fogja felvált... nyilatkozata... viának az o... rendezni óh... adás, hogy... A jugos... ban — min... jelentettük... chajt tanusi... nyos rezigná... politikai ké... tantban kép... ben ellentéte... az olasz-ju... igazolják, h... nem egészen... még óvatos... hajlandók cs... vállalt felada... Ha Jugos... ügyeit rende... állam rövid... lett fog rend... ország garan... Csehszlovák... békében is... majd meg p... legfajdalmas... lásoknak, me... s egy újabb... lezik. A p... mint valaha... annyira forr... szláv jelszav... ennek a p... talmi szemp... kia sem tud... Tudvaleve... régen elisme... és gazdasági... nyiban Jugos... rik, akkor R... a maga spe... rezerváltágá... kintve a ball... nia kérdéseit... déktalanul sz... tika számára... szemben meg... új hatalmi es... ellensúlyozzá... szülő új kon... Olaszorszá... goszlávia mi... rept. Az ad... az imperialis... kölcsönös sz... és Jugoszlávia... tendenciák u... lini újabb di...